№ 98 (2598) ■ Середа, 6 червня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Другий Всеукраїнський фестиваль і конкурс «Голосу України»

Нагороди дипломанту — лауреату міжнародних та всеукраїнських дитячих пісенних фестивалів Олі Ошитко (праворуч) з Тлумача Івано-Франківської області вручив заступник голови Верховної Ради Степан Гавриш.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

(Матеріал «Задивлені в свій край» читайте на 16-й стор.).

ЦЬОГО ДНЯ

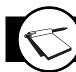
■ 1768 р. Максим Залізняк на чолі гайдамацького загону вирушив з Холодного Яру в похід. Початок Коліївщини — повстання українського народу проти польського гніту. ■ 1799 р. Народився Олександр Пушкін. ■ 1860 р. Народився живописець і графік з Галичини Антін Пилиховський. Разом з І. Трушем організував у Львові «Товариство для розвою руської штуки». ■ 1895 р. У Сновську на Чернігівщині народився Микола Щорс, командир Богунського полку Української дивізії у громадянську війну. ■ 1937 р. Народився поет Петро Перебийніс. ■ 1990 р. Перший собор Української автокефальної православної церкви обрав митрополита Мстислава патріархом України та діаспори.

Уряд узгодив свої кроки

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах на засіданні погоджувальної ради керівників комітетів, депутатських груп і фракцій депутатів висловив сподівання на конструктивну співпрацю Кабміну і Верховної Ради. Зокрема, він переконаний, що вдасться налагодити таку співпрацю на постійній основі. Тому, на його думку, треба утворити постійно діючу раду, до складу якої ввійшли б Прем'єр-міністр, працівники Кабінету Міністрів і секретаріату, керівництво Верховної Ради, а також делеговані лідери депутатських груп і фракцій.

Своє завдання уряд бачить у прискоренні розробки і прийнятті Податкового кодексу. Для цього Анатолій Кінах запропонував створити робочу групу, куди ввійшли б провідні спеціалісти Кабінету Міністрів, народні депутати, а також представники реальної економіки. Крім цього, Прем'єр-міністр запропонував прийняти у першочерговому порядку законопроект, який накладає мораторій на відчуження державного майна. Оскільки через процедуру банкрутства державі вже завдано значних збитків.

Погоджувальна рада затвердила розклад засідань на 5—8 та 12—13 червня. На цих сесійних засіданнях головна увага буде приділена законопроектам, пов'язаним із судовою реформою.

 Парламентська хроніка

Суспільству— закони, в'язням — амністію

Ранкове і денне засідання 5 червня

35 тисяч громадян, що перебувають у місцях позбавлення волі, підпадають під чинність законопроекту «Про амністію». Його автори, народні депутати Олександр Бандурка та Іван Білас, вважають, що прийняття цього законопроекту сприятиме декриміналізації суспільства. Окрім того, цей акт доброї волі приурочено до 10-річчя незалежності нашої держави. З другого боку, у зв'язку з прийняттям нового Кримінального кодексу ці громадяни також отримали б свободу, оскільки під чинність законопроекту потрапляють ті, хто відбуває покарання за незначні правопорушення. На тих, хто причетний до бандитських розбоїв з тяжкими наслідками, хто скоїв умисне вбивство та на деякі інші категорії ув'язнених чинність закону не поширюється.

(Закінчення на 2-й стор.).

НАМ ПІДКОРИЛАСЯ ГОВЕРЛА

Минулої неділі на найвищій горі українських Карпат — Говерлі піднято прапор «Голосу України». На вершині група прихильників нашої газети та журналістів зустрілася з мандрівником Сергієм Гордієнком (див. «ГУ» від 1 червня 2001 р. «Країною — пішки»). Разом із дослідником прапор «ГУ» помандрує далі — аж до Севастополя. Експедиція С. Гордієнка відбувається під патронатом «Голосу України», за підтримки наших читачів.

(Закінчення на 7-й стор.).

 У номер

Можливі зона і нові члени

В Ялті зустрічаються п'ять глав держав, що входять до консультативного об'єднання ГУУАМ (Грузія, Україна, Узбекистан, Азербайджан і Молдова). Президенти планують підписати три документи, зокрема угоду про зону вільної торгівлі в рамках об'єднання. Під час саміту, можливо, також буде підписано хартію та конвенцію ГУУАМ.

Напередодні зустрічі точилося багато розмов про приєднання до ГУУАМ нових держав. За даними Президента Грузії Едуарда Шеварднадзе, до об'єднання хочуть приєднатися Болгарія та Румунія. Водночас ходять уперті чутки про можливий вихід з ГУУАМ Молдови.

В обхід поки що не йдуть

Президент Польщі Александр Кваснєвський заявив, що політичне рішення про будівництво газопроводу з Росії в обхід України через територію Білорусі в Західну Європу поки що не прийнято. Він зазначив по завершенні роботи Україно-польського економічного форуму в Дніпропетровську, за можливого будівництва газопроводу треба враховувати інтереси всіх, хто має до цього стосунок — Росії, Польщі, України, Білорусі, Словаччини та країн ЄС. Тому Президент України дав зрозуміти, що не збирається протидіяти будівництву газопроводу, якщо він насправді виявиться економічно необхідним у майбутньому: якщо вже Європа через кілька років потребуватиме більше газу, то ніякі політики не зможуть заборонити будувати новий газопровід.

(Закінчення на 5-й стор.).

Сьогодні — ДЕНЬ ЖУРНАЛІСТА. ВІТАЄМО колег зі святом!

Популярність

 Читаймо «Голос» разом

Іван ІВАНЧО, голова Закарпатської обласної ради:

— З-поміж інших всеукраїнських видань «Голос» — найтиражніший на Закарпатті. Найменша за територією й населенням область має більш як три тисячі передплатників «Голосу України».

Закарпатці вдячні газетярам за публікації, пов'язані зі стихійними лихами, що упродовж останніх двох років спіткала нас двічі. І двічі за цей сумний період редакція провела дні «Голосу України» у нашому краї. Редакція не залишилася осторонь бід, що спіткали Закарпаття. Одразу ж після листопадової повені 1998 року її колектив спорядив гуманітарну допомогу школі-інтернату Хуста. А в селі Майдані Міжгірського району спільно з райдержадміністрацією, Всеукраїнським благодійним фондом Володимира Сторожука, благодійниками з далекої Італії колектив редакції придбав будинок для багатодітної сім'ї Ледчаків, котрі під час повені втратили матір.

 Спорт

Золоті хвилі Барселони

■ ***Плавання.*** На змаганнях світової еліти «Мере нострум» дворазова олімпійська чемпіонка Яна Клочкова виграла дистанції 400 і 200 м комплексного плавання, Денис Силантьєв переміг на 100 і 200 м батерфляєм, а Олег Лисогор був найкращий серед брасистів на 50 і 100 м.

На знімку: Яна Клочкова.

Фото УНІАН.

Спортивну добірку читайте на 13-й сторінці.

P.S. 10 червня на залізниці запроваджують новий розклад руху рухомого складу на 2001—2002 роки

Суспільству — закони, в'язням — амністію

Ранкове і денне засідання 5 червня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Водночас народні обранці, які брали участь в обговоренні законопроекту, звернули увагу на проблеми, які також потребують нагального розв'язання у зв'язку з прийняттям закону про амністію. Так, народний депутат Сергій Шевчук (фракція НДП) вважає, що з 35 тисяч близько 10 відсотків амністованих можуть бути хворі на туберкульоз. Отож, щоб не створювати загрозу розповсюдження цієї страшної хвороби, потрібно подбати про їхнє лікування після виходу з місць позбавлення волі. Не зрозуміло поки що, як бути з працевлаштуванням громадян, які підпадають під амністію, а також щодо забезпечення їх житлом. Тобто потрібен не один крок у вигляді амністії, а низка заходів, щоб звільнені громадяни не скоювали злочинів у майбутньому.

Добрими намірами керувався і розробник законопроекту про внесення змін до Закону «Про заходи щодо державної підтримки суднобудівної промисловості в Україні» Віктор Горбачов. Головний лейтмотив його проекту — за рахунок податкових пільг для вітчизняних інвесторів стимулювати збільшення грошових надходжень у суднобудівну галузь. Потребує підтримки, проте можна погодитися з народним депутатом Іваном Чижем, який наголосив: насамперед потрібна законодавча підтримка розвитку пріоритетних галузей промисловості. Зокрема, високотехнологічних.

З метою ліквідації конвертаційних центрів і виведення коштів «з тіні» народний депутат Микола Песоцький запропонував зміни до Закону «Про податок на додану вартість». Цим законопроектом пропонується запровадити для підприємств і юридичних осіб основний і податковий рахунки. Через останні підприємство матиме змогу постійно розраховуватися з бюджетом, а відтак, відстежуватимуться проходження грошових потоків.

Після перерви сесія розглянула пакет законопроектів, що стосуються судової реформи. Голова Комітету ВР з питань боротьби з корупцією і організованою злочинністю Юрій Кармазін зупинився на змінах, що їх пропоновано внести до законів «Про судоустрій», «Про прокуратуру», «Про статус суддів», «Про органи суддівського самоврядування», «Про міліцію», «Про попереднє ув'язнення» та деякі інші. Окрім цього, планується внести зміни і до Кримінально-процесуального, Арбітражного та Цивільно-процесуального кодексів. Ці зміни обумовлено тим, що 28 червня закінчується чинність Перехідних положень Конституції, а тому відповідно до Основного Закону санкцію на затримання, арешт, попереднє ув'язнення тощо повинні давати суди.

Народний депутат Олена Мазур зробила доповідь про проект закону про заходи з реструктуризації боргів за житлово-комунальні послуги та електроенергію власників особистих рахунків. Доповідач запропонувала «заморозити» борги населення перед цими організаціями на період, доки не буде погашено борги держави перед громадянами, в тому числі і перед вкладниками Ощадбанку.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Два центри впливу — неприпустимо

— Уряд, який сьогодні формується, частково буде коаліційний, — заявив на прес-конференції перший заступник голови ВР України В. Медведчук. — На скільки відсотків? Думаю, що на 40—50, —додав він.

Відповідаючи на запитання журналістів, В. Медведчук зазначив, що нині важко дати однозначну оцінку введення в уряді інституту державних секретарів. Він назвав цей крок «у цілому позитивним» і «своєчасним», оскільки така система запроваджена в багатьох країнах Європи. Водночас, наголосив В. Медведчук, ВР має якнайшвидше врегулювати законодавчі прогалини, прийнявши закони про Кабінет Міністрів і про міністерства й відомства в Україні. «Я за те, щоб міністр був політичною фігурою, — сказав В. Медведчук. — Але в жодному разі не можна допустити створення в міністерстві двох центрів впливу: політичного і чиновницького». Віктор Медведчук, котрий, до речі, є членом Спілки журналістів України, привітав усіх майстрів пера з їх професійним святом і запевнив, що в них «усе-таки більше друзів, ніж ворогів».

Детальніше про прес-конференцію першого заступника Голови ВР читайте в наступному номері газети.

Юліана ШЕВЧУК.

Готується законопроект

Особа, суспільство, держава. А не навпаки

Чинний Закон «Про Службу безпеки України», прийнятий 1992 року, має дуже багато суперечностей з Основним Законом держави. Саме цим мотивує необхідність розробки нового законопроекту «Про органи державної безпеки України» народний депутат України, член Комітету з питань національної безпеки та оборони Георгій Манчуленко (фракція Українського народного руху).

«СБУ — специфічна державна структура, яка сьогодні випадає з конституційного поля. Тож вона потребує кардинального реформування», — вважає народний депутат. Зокрема, незрозумілим, на думку депутата, є «спеціальний статус», яким, згідно з чинним законом, наділена СБУ. «Оскільки Конституція України не передбачає утворення «центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом» (саме так визначається СБУ в Законі «Про Службу безпеки України»), таке формулювання не відповідає статті 8 Конституції, за якою Основний Закон має найвищу юридичну силу», — наголошує Г. Манчуленко.

Депутат переконаний, що діяльність будь-якої державної структури має регулюватися лише законом, який би не суперечив Конституції, і бажано, щоб цей закон був прозорий і зрозумілий всім.

Талановите життя

Костянтинові Меркурійовичу СИТНИКУ — 75 років

Талановита людина багато може. В тому числі й несказнено зустріти свій ювілей. Директор Інституту ботаніки НАН України, академік Костянтин Ситник багато зробив у науці. А про все зроблене ним у різних сферах, а також про намічене можна сказати так: він талановито побудував своє життя, зумів розвинути й реалізувати свій Божий дар на користь людям.

Трудових, довгих і світлих років Вам у XXI столітті, Костянтине Меркурійовичу!

***

Костянтина Меркурійовича Ситника з повним правом можна назвати патріархом не лише нашої вітчизняної науки, а й українського парламенту. Свої поважні 75 років він зустрічає у розквіті духовних сил.

Вчений зі світовим ім'ям, умілий організатор, політик, державний діяч, він і в свої літа повен сил, енергії, задумів. Доктор біологічних наук, професор, академік НАНУ, голова підкомітету з питань науки і технологій Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, К. Ситник є незалежним авторитетом для кожного з нас, взірцем працелюбності, порядності, патріотизму, усіх тих найкращих людських якостей, без яких не може бути великого вченого і громадянина.

Костянтин Ситник пройшов славний життєвий шлях. Син коваля з Луганська, він зумів завдяки великій працездатності і талантові стати незаперечним авторитетом у науці, визначним державним і громадським діячем, удостоєним не лише нагород, а й поваги багатьох тисяч співвітчизників.

Ми цінуємо Костянтина Меркурійовича і як добру, щиру людину, задушевного наставника і друга, батька славної родини.

У день світлого високоліття щиро зичимо Вам, дорогий Костянтине Меркурійовичу, невичерпних джерел здоров'я і наснаги, бадьорості, здійснення усіх творчих задумів, любові і поваги Ваших рідних та близьких.

Хай до ваших 1000 наукових робіт додадуться нові статті, монографії, цікаві книги спогадів і роздумів. А діти й онуки приносять Вам окрилення, щастя, щоденні радощі.

Ваша невтомна праця вченого, мудрість, виваженість і далекоглядність політика є тими добротворчими цеглинами, з яких виростає світла будова нашої молодої української держави.

І роси й води Вам, наш дорогий ювіляре!

Академіки НАН України Ігор ПОХОДНЯ, Микола НОВІКОВ, Володимир СЕМИНОЖЕНКО, Володимир НЕМОШКАЛЕНКО, Іван КУРАС.

***

Редакція газети «Голос України» щиро приєднується до численних теплих привітань виборців, учених, політиків славному ювілярові, постійному авторові нашого видання Костянтинові Меркурійовичу Ситнику.

***

Позавчора в Національній філармонії України відбувся ювілейний вечір «У колі друзів» з нагоди 75-річчя Костянтина Меркурійовича Ситника. Були теплі слова про мудре життя у науці, суспільстві, родині. Були музика, співи, спогади, оповідки, анекдоти, ювіляра вітали народні артисти, видатні митці. А ще були жартівлива лотерея, конкурси, навіть імпровізована прес-конференція.

***

Народного депутата України К. Ситника щиро привітали з патріаршим ювілеєм група «Соборність», фракція «Батьківщина» та інші колеги по Верховній Раді України.

Коментар

Міністри і апарат

Указ Президента України про запровадження інституту держсекретарів перебуває в центрі уваги політиків. І хоча мова про цей документ у засобах масової інформації велася давно, його поява викликала неоднозначні оцінки.

Насамперед через ті функції, якими наділяються держсекретарі. Особливо державні секретарі міністерств. Адже саме вони подають пропозиції міністру про розподіл бюджетних коштів, координують роботу територіальних органів міністерства, підприємств, установ та організацій, що входять до сфери його управління, очолюють апарат міністерства. Окрім того, саме держсекретарі затверджують структуру міністерства, штатний розклад і структуру видатків, призначають на посади і звільняють працівників.

Водночас державні секретарі призначаються на посади на термін повноважень Президента — 5 років. І їхня подальша доля не залежить від долі Кабінету Міністрів. Недаремно глава адміністрації Президента Володимир Литвин, за повідомленням «Інтерфаксу-Україна», зазначав, що «практично важелі впливу зосереджені в руках у секретарів міністерств».

З огляду на це постає кілька запитань. Хто все-таки буде головніший: міністр чи державний секретар? Які засоби впливу на секретаря матиме міністр? Указ на ці запитання відповіді не дає.

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах висловив думку, що указ спрямований насамперед на вдосконалення системи державної влади і підвищення рівня професіоналізму держслужбовців. Водночас, за його словами, документ дасть змогу «захистити наш золотий кадровий запас від коливань, зокрема політичної кон'юнктури». Однак Прем'єр-міністр також зазначає, що треба приділити «дуже серйозну увагу», аби не було випадків, коли «апарат починає керувати міністром чи галуззю».

Політолог Микола Томенко вважає, що недаремно оприлюднення указу випередило у часі появу закону про Кабінет Міністрів. На його думку, «починається протистояння між остаточно неврегульованим статусом міністра і держсекретаря у кожному міністерстві, посилюється конфлікт між апаратом Кабміну й адміністрацією Президента».

Неоднозначно сприйняли указ Президента про запровадження інституту державних секретарів і політики. Так, один з лідерів Соціалістичної партії Йосип Вінський заявив, що запровадження цього інституту означає, «по суті, державний переворот», коли реально «управління в державі зосереджується в руках людей, призначених Президентом». Голова Українського народного руху Юрій Костенко сказав: «Сьогодні реальну владу сконцентровано не в руках якоїсь політичної сили, а в руках адміністрації Президента». Ще категоричнішим в оцінці указу був лідер партії «Реформи і порядок» Віктор Пинзеник. Він стверджує: «... це фактично означає ліквідацію Кабінету Міністрів, який стає бутафорією». Віктор Пинзеник повідомив, що партія вивчає указ щодо його конституційності і буде готувати подання до Конституційного Суду.

Щоправда, деякі політики висловлюються стриманіше. На думку Олександра Лавриновича (фракція Народного руху України), «цей задум абсолютно правильний. Ми маємо приклади, коли зі зміною міністрів мінялася половина працівників міністерств». А Віктор Суслов (фракція «Яблуко») переконаний, що «... указ правильний і потрібний. Він, безумовно, сприятиме стабілізації роботи державного апарату».

Водночас майже всі, хто висловив свою думку щодо указу, сходяться на тому, що запровадження інституту держсекретарів потребує законодавчого врегулювання. Адже, за словами керівника центру соціальних досліджень «Софія» Андрія Єрмілова, цим указом у країні фактично оформлюється нова схема адміністративної піраміди, яка замкнеться на адміністрацію Президента, що означатиме подальшу «бюрократизацію виконавчої влади».

Власне, уже сьогодні можна спрогнозувати загострене сприйняття указу у Верховній Раді. Дехто з аналітиків прогнозує навіть подальший розкол у правоцентристській більшості. Особливо серед тих депутатів, які були налаштовані на формування коаліційного уряду.

Володимир КОРОЛЮК.

Хто буде головніший: міністр чи державний секретар?

 Сьогодні — День журналіста

Добили... штрафом

Редактора талалаївської районної газети Наталію Цілину райсуд оштрафував на 255 гривень за порушення чинного законодавства про своєчасну виплату заробітної плати.

У відповідь вона щойно написала заяву про звільнення. Адже самостійно розв'язати проблеми редакції, яка винна 15 тисяч гривень друкарні, майже 11 тисяч гривень своїм співробітникам, редактор не в змозі. Для неї проблемою є навіть сплатити штраф, бо і сама тривалий час не бачила живих грошей.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Війна підказала професію

Після школи Андрій Гречко збирався вступити до технікуму. Але війна внесла корективи в його плани...

В Андрієве рідне село Хочино, що в Олевському районі на Житомирщині, нерідко навідувалися каральні експедиції (пізніше село спіткала доля білоруської Хатині). Влітку 1942-го до Олевська гнали молодь, щоб відправити до Німеччини. Але по дорозі чималий гурт кинувся у ліс. Ті, кому вдалося врятуватися від ворожої кулі, поповнили партизанський загін «За Батьківщину!» з'єднання О. Сабурова. Серед них був і Андрій, який на партизанському аеродромі в Білорусі закінчив курси мінерів-підривників.

Під час першого бойового хрещення весною 1943-го, коли фашисти влаштували каральні акції проти партизанів, прочісуючи ліси від Олевська до Білорусі, група підривників на чолі з Андрієм Гречко підірвала бронемашину та дві вантажівки з карателями.

Молоді партизани здіймали в повітря фашистські склади, ділянки залізниці, мости, виводили з ладу лінії зв'язку на Рівненщині та Житомирщині.

— У війну страшнішою за кулі була дезінформація населення щодо стану справ на фронті, — згадує ветеран. — Тому командування загону почало випускати підпільну газету.

Вона й справді піднімала дух місцевих жителів, вселяла віру в перемогу. Газету вивішували в людних місцях, потайки передавали з рук у руки. Вороги з ніг збилися, шукаючи підпільну друкарню.

Свій перший допис Андрій Гречко зробив саме в цю газету. Після війни він деякий час служив в армії, закінчив вуз, працював кореспондентом обласної газети, двадцять років був редактором Рокитнівської «районки».

Олександра ЮРКОВА.

На знімку: ветеран війни і праці, журналістики Андрій Гречко. (Фото із сімейного альбому).

Акції

Дітям — морозиво, батькам — концерт

У Британській міжнародній школі, філіал якої є і в Києві, відсвяткували Міжнародний день захисту дитини.

Свято справді видалося міжнародним, оскільки тут навчаються 368 дітей з 31 країни світу. Третина з них — діти дипломатів та представників іноземних фірм. Різні за віком, кольором шкіри та вірою, вони, на відміну від дорослих, завжди знаходять спільну мову. Про це засвідчив концерт, який підготували учні та їх учителі. Зважаючи на специфіку навчального закладу, не дивно, що переважала на святі англійська. Проте досить цікаво було послухати маленьких іноземців, які вітали гостей свята українською. І навіть злива не завадила гостям та артистам продовжити концерт. А вже після нього учасники та запрошені скуштували страви різних народів світу, приготовлені батьками учнів. І були, звісно, морозиво та тістечка.

Але на цьому святі не забули й про своїх ровесників, яким не вистачає батьківського тепла. Зібрані під час свята іграшки, книжки та одяг передано дитячому будинку «Родина», який патронує дружина посла Великобританії в Україні пані Сміт.

Богдан ДОВНИЧ.

 Фотофакт

У селі Свобода Берегівського району, що на Закарпатті, триває ліквідація наслідків весняної повені. Звести наново тут доведеться майже 130 будинків.

На знімку: *пенсіонери Михайло та Марія Фрегани біля своєї майбутньої оселі.*

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Дайте дрібному інвесторові переступити через поріг

 Перспектива

Майже 5 тисяч нових робочих місць створено та 11 тисяч збережено внаслідок дії Закону «Про спеціальні економічні зони і спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області». До реалізації схвалено 125 інвестиційних проектів на загальну суму понад 800 мільйонів доларів США.

Переважна частина проектів стосується базових галузей економіки — металургії, вугільної, хімічної промисловості, машинобудування тощо. До того ж більше половини їх припадає на два міста — Донецьк і Горлівку. П'ять населених пунктів — Новгородівка, Красний Лиман, Селідове, Шахтарськ та Вугледар, хоча й мають статус території пріоритетного розвитку, однак досі не затвердили жодного проекту.

Серед причин, які стримують цей процес, — високий поріг мінімальних вкладень, визначений законом: 1 мільйон доларів США. Донецька обласна держадміністрація звернулася до Кабінету Міністрів із пропозицією знизити мінімальний обсяг інвестицій до 250 тисяч доларів. На думку заступника голови облдержадміністрації Андрія Клюєва, такий крок активізує розвиток малого й середнього бізнесу. Також обласна влада наполягає на розширенні переліку пріоритетних видів діяльності, що дасть змогу запрацювати спеціальному режимові інвестиційної діяльності там, де досі не схвалено жодного проекту.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

 Реалії

Притулок для біженців

В Одесі відкрито регіональний центр розміщення біженців.

Двоповерхова будівля, розрахована на одночасне мешкання 50 осіб, розташована в курортній Чорноморці. Колись тут був дитсадок заводу «КінАп». На будівництво Центру кошти у складчину надали Одеська облдержадміністрація (360 тис. гривень), Кабмін (440 тис.) та Управління верховного комісара ООН у справах біженців (900 тис. гривень). Представник останнього Гаррі Перкінс, оглянувши центр, зазначив, що він — один з кращих у Європі. Й справді, тут усе передбачено для нормального проживання й обслуговування людей: добре умебльовані житлові кімнати, їдальня, медичний пункт, підсобні приміщення, побутова техніка. Створення центру обумовлено тим, що Одеса більше за будь-який інший обласний центр України піддана «нашестю» біженців з ряду країн Азії та Африки. Статус біженців одразу одержали 960 осіб із 2600, що подали заяви.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

 У номер

■ **Київ**

Нумо, сестри!

У Міністерстві охорони здоров'я підбито підсумки третього Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності студентів медучилищ і коледжів «Сестринська справа».

Перше місце посіла Софія Проценко — студентка Луцького базового медичного училища.

Учасники, які посіли 1—3 місця, здобули право за співбесідою вступати до фармацевтичного та медичних вищих навчальних закладів України для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «лікар».

■ **Ужгород**

Повінь очима американців

За словами керівника делегації вчених служби геологорозвідки США доктора Рентдала Апдайка, її учасники досліджуватимуть причини й наслідки повеней та загрозу зсувів на Закарпатті, запропонують свої рекомендації щодо прогнозів та загроз природних катастроф. Американські геологи побували в населених пунктах Рахівського й Тячівського районів, які постраждали від повені, поділилися досвідом ліквідації наслідків стихійних лих на території США, повідомив *наш власний кореспондент* Іван ГУДЗОВАТИЙ.

■ **Луганськ**

Викрали... смерть

Досі не знайдено чотири блоки з джерелом гамма-випромінювачів, викрадені на шахті «Лутугинській» ХК «Луганськвугілля» ще в середині травня. Це серйозно загрожує населенню опроміненням і радіоактивним забрудненням навколишнього середовища, змушений визнати заступник начальника Держуправління екології та природних ресурсів у Луганській області Євген Решетников.

З урахуванням радіаційного розпаду радіонукліда потужність дози на відстані 1 см від ампули може становити сьогодні від 731 до 5808 Р/год. Інакше кажучи, людина, яка перебуває поряд з ампулою (вона виявилася без біологічного захисту — свинцевого контейнера), за досить короткий термін може отримати дозу, що набагато перевищує встановлену законом річну межу індивідуального опромінення населення. Якщо ампула втратила герметичність і радіоактивна речовина потрапила до навколишнього середовища, постає загроза ще і для внутрішнього опромінення людей та забруднення природи. Як повідомила *наш власний кореспондент* Алла АНТИПОВА, Держуправління екології та природних ресурсів попередило населення про небезпеку смертоносної ампули, а правоохоронці продовжують шукати зниклі радіонуклідові джерела.

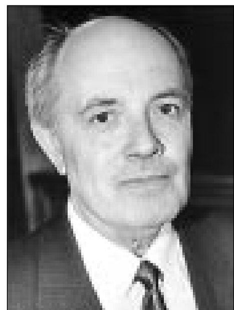
■ **Фотофакт**

Шостий фестиваль свят, традицій та звичаїв народів Криму «Народні історії» розпочався в Алушті під заливним дощем. Білорус Віталій Бартохов під парасолькою танцював на узбережжі з професійними танцюристами болгарського культурно-етнографічного центру «Ізвор» з Сімферополя.

Фото Андрія КАНИЩЕВА (УНІАН).

Закон про партії підписано. Чи скінчилися його митарства?

Президент Л. Кучма підписав ухвалений Верховною Радою Закон «Про політичні партії в Україні». 28 квітня ц. р. його офіційно опубліковано в «Урядовому кур'єрі».

У зв'язку з цим варто нагадати, що проект закону було внесено до Верховної Ради групою народних депутатів іще в січні 1997 року. Після тривалої роботи над ним у комітетах та розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради закон у грудні 1999 року було прийнято і направлено на підпис Президенту України. Однак глава держави 17 січня 2000 року повернув його, запропонувавши скасувати і на основі президентських пропозицій підготувати та прийняти новий закон, який, за його словами, «повною мірою відповідав би Конституції України, інтересам розвитку демократичного суспільства в Україні», створював «належні правові засади для розвитку політичної системи в державі». Верховна Рада, врахувавши переважну більшість конкретних пропозицій Президента, 16 березня 2000 року прийняла закон голосами 331 народного депутата. Відповідно до вимог частини четвертої статті 94 Конституції України Президент зобов'язаний був підписати і офіційно оприлюднити закон. Проте Л. Кучма цього не зробив, а 12 квітня повернув закон до Верховної Ради для повторного розгляду, вважаючи деякі його положення такими, що суперечать Конституції.

Профільний Комітет Верховної Ради, маючи для цього всі підстави, двічі, 31 травня і 6 вересня, рекомендував Голові Верховної Ради звернутися до Президента з пропозицією підписати закон, оскільки після повторного розгляду він був прийнятий більш як двома третинами від конституційного складу парламенту. До речі, така позиція відповідає і рішенню Конституційного Суду України від 7 липня 1998 року у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України.

Пропозиція комітету не здобула підтримки керівництва Верховної Ради. Набуття важливим законом чинності було фактично заблоковано, в тому числі й через відсутність у державі, що іменується правовою, реальних засобів для припинення свавільних дій глави держави, який, будучи гарантом дотримання Конституції, відмовляється виконувати її вимоги.

Час минав, атмосфера навколо закону нагніталась як кучмівським оточенням, так і самим Президентом. До того ж якнайшвидше прийняття закону про політичні партії було однією з вимог до України як члена Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Врешті-решт, було вирішено створити тимчасову спеціальну депутатську комісію з питань опрацювання проектів законодавчих актів у сфері політико-правової та адміністративної реформи в Україні, якій доручено розглянути ситуацію, що склалася навколо прийнятих Верховною Радою, але не підписаних Президентом законів «Про політичні партії в Україні» та «Про Кабінет Міністрів України», а також Закону «Про адміністративно-територіальний устрій України», підготувати необхідні пропозиції. Комісію, до складу якої ввійшли представники всіх депутатських фракцій, а також Президента, очолив заступник Голови Верховної Ради України С. Гавриш.

Комісія, шукаючи шляхи до компромісу, уважно розглянула пропозиції Президента до закону про політичні партії. Було визнано за можливе деякі з них підтримати, а також уточнити окремі положення прийнятого закону. З цим, по суті, погодився і представник Президента у Верховній Раді. Пропозицію тимчасової спеціальної комісії підтримав 321 народний депутат. Ухвалений 5 квітня ц. р. у новій редакції, Закон «Про політичні партії в Україні» після підписання Президентом і офіційного опублікування набрав, нарешті, чинності.

Здавалося, що більш як чотирирічну роботу над законом завершено і проблему законодавчого унормування діяльності політичних партій вичерпано. Та, схоже, цього не сталося. Підписавши закон, Президент дав зрозуміти, що він **змушений був** це зробити («зважаючи на численні звернення народних депутатів України і політичних партій», — сказано в офіційному повідомленні, надрукованому в «Урядовому кур'єрі»), хоча вважає, що закон у нинішньому вигляді «не повністю відповідає потребам політичного структурування українського суспільства, стимулювання процесів зміцнення політичних партій та їх консолідації». Стверджується також, що з боку парламенту не здобули підтримки «деякі з найпринциповіших пропозицій Президента».

Це викликає, м'яко кажучи, подив. Верховна Рада справді не підтримала окремі пропозиції глави держави, в тому числі через невідповідність деяких із них вимогам Конституції України. Так, Президент пропонував встановити в законі (стаття 6), що не допускається створення і діяльність осередків політичних партій **на всіх** (а не лише державних) підприємствах, у навчальних закладах та інших установах і організаціях. Але така пропозиція суперечить частині третій статті 37 Конституції України, яка однозначно поширює заборону створення і діяльності організаційних структур політичних партій **тільки на державні** підприємства, навчальні заклади, установи і організації. Хіба не є очевидним, що тут радники підвели гаранта дотримання Конституції?

Президент наполягав на тому, щоб питання про заборону політичної партії розглядалося у першій інстанції районним судом (де, як відомо, справи вирішуються суддею одноосібно). Народні депутати не погодилися і з цією пропозицією. Законом (статті 5, 24) встановлено, що справи про заборону політичної партії, а також про анулювання реєстраційного свідоцтва розглядаються у першій інстанції Верховним Судом України. Адже йдеться про долю загальнодержавних політичних організацій, яким належить важлива роль у реалізації громадянами України конституційного права на свободу об'єднання для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, у сприянні (передусім через участь у виборах) формуванню і вираженню політичної волі громадян. Тож не дивно, що Законом України «Про об'єднання громадян», яким до набрання чинності законом «Про політичні партії України» регулювались питання створення і діяльності політичних партій, було встановлено, що рішення про примусовий розпуск всеукраїнських об'єднань (у тому числі політичних партій) приймає Конституційний Суд України. Однак прийнятою у червні 1996 року Конституцією України розгляд таких справ до компетенції Конституційного Суду України не було віднесено. Принагідно зауважимо, що й в інших країнах питання про заборону політичних партій вирішуються найвищими судовими інстанціями (Конституційний Суд ФРН, Конституційний Суд Туреччини, наприклад).

Не підтримала Верховна Рада й пропозицію покласти на органи прокуратури нагляд за додержанням політичними партіями вимог Конституції та законів України, оскільки Конституція позбавила органи прокуратури функції загального нагляду.

У повідомленні «Урядового кур'єра» особливо наголошується на тому, що Верховна Рада нібито ігнорувала пропозиції Президента стосовно «закріплення в законі норм, які гарантували б всеукраїнський статус політичних партій на момент їх утворення та дотримання його в процесі подальшої діяльності». Але це не так. В ухваленому Верховною Радою законі не тільки чітко сказано, що «політичні партії в Україні створюються і діють тільки із всеукраїнським статусом» (стаття 3), а й детально виписано норми, мета яких — забезпечити функціонування партій саме з таким статусом. Передусім визначено (частина перша статті 10), що рішення установчого з'їзду (конференції, зборів) про створення політичної партії має бути підтримане підписами не менш як десяти тисяч громадян України, які мають право голосу на виборах, 'зібраними не менш як у двох третинах районів не менш як двох третин областей України, міст Києва і Севастополя та не менш як у двох третинах районів Автономної Республіки Крим. Статтю 11 закону доповнено положенням про те, що протягом шести місяців з дня реєстрації політична партія забезпечує утворення та реєстрацію своїх обласних, міських, районних організацій у більшості областей України, містах Києві, Севастополі та в Автономній Республіці Крим. А в статті 24 зазначено, що в разі невиконання цієї вимоги чи виявлення протягом трьох років з дня реєстрації політичної партії недостовірних відомостей у поданих на реєстрацію документах, а також невисування політичною партією протягом десяти років своїх кандидатів на виборах Президента України та виборах народних депутатів України орган, який зареєстрував політичну партію, має звернутися до Верховного Суду України з поданням про анулювання реєстраційного свідоцтва.

Як бачимо, встановлено досить жорсткі умови і чіткий порядок створення та реєстрації політичних партій. Вони гарантують легальне функціонування лише тих партій, які реально є загальнодержавною політичною силою. Як же при цьому можна стверджувати, що в даному питанні ігноровано думку Президента?

Робиться закид, нібито в законі відсутні «положення, які б визначали не лише права, а й обов'язки політичних партій, їх відповідальність перед суспільством». Що можна сказати з цього приводу? Мета закону — створити правові гарантії реалізації загальновизнаного в демократичних країнах права громадян на свободу асоціацій, конкретизувати конституційні положення щодо порядку утворення і діяльності політичних партій. Зміст закону дає всі підстави стверджувати, що ці завдання в ньому вирішуються. Чітко визначено й межі відповідальності політичних партій перед суспільством і державою. Політичні партії зобов'язані проводити свою діяльність відповідно до Конституції України, цього закону, а також інших законів України (стаття 3). У відповідності зі статтею 37 Конституції визначено обмеження щодо утворення і діяльності політичних партій (стаття 5 закону). Порушення вимог Конституції і закону тягне за собою заборону політичної партії у судовому порядку. Які ще правові норми потрібні для посилення відповідальності політичних партій?

На думку Президента, закон «не містить належних стимулів для розвитку та консолідації нині існуючих партій, переважна більшість з яких не відповідає вимогам». Чи можна з цим погодитись? Хіба реалізація положень, спрямованих на забезпечення справді всеукраїнського характеру партій, не сприятиме вирішенню завдання, про яке говорить Президент? Хоча, на моє переконання, найефективнішим стимулом зміцнення партій, об'єднання їх, політичного структурування суспільства, а відтак і парламенту, створення в ньому ефективно діючої більшості стали б вибори народних депутатів України за партійними списками, проти чого Президент виступає під тиском політиків, які залякують суспільство перемогою на виборах за пропорційною системою лівих сил.

Президент, очевидно, не задоволений й тим, що Верховна Рада не підтримала його пропозицію про перереєстрацію політичних партій у зв'язку з прийняттям цього закону. Тут треба зважати на те, що існуючі нині партії створювалися у відповідності із законом «Про об'єднання громадян», який досі регулював ці питання стосовно політичних партій. Надання зворотної сили новому закону не тільки не відповідало б загальновизнаним правовим засадам, а й було б порушенням прав існуючих політичних партій, могло б бути використане владою для припинення діяльності небажаних їй партій. Хоча більшість існуючих нині партій насправді є, по суті, не партіями, а невеликими групами людей, які об'єдналися навколо амбітних лідерів.

Законодавець урахував і цю обставину, надавши всім існуючим партіям реальний строк для того, щоб вони стали справді всеукраїнськими об'єднаннями або зійшли з політичної сцени. Пунктом 3 заключних положень закону політичним партіям запропоновано не пізніше як через один рік після проведення найближчих за часом виборів до Верховної Ради України здійснити необхідні заходи з метою забезпечення виконання вимог закону «Про політичні партії в Україні», внести необхідні уточнення до статутних документів і подати їх до Міністерства юстиції України. Невиконання цих вимог може спричинити порушення питання про анулювання в судовому порядку свідоцтв про реєстрацію партії. Це демократично і справедливо.

Глава держави, повідомляє «Урядовий кур'єр», має намір «звернутися до Верховної Ради України з листом, у якому народним депутатам буде запропоновано ще раз повернутися до розгляду закону «Про політичні партії в Україні» з метою його вдосконалення та усунення наявних недоліків». З тим, що закон міг би бути більш досконалим, не можна не погодитися. Я поділяю, зокрема, думку про те, що в законі більше уваги слід було б приділити питанням забезпечення демократичних засад внутрішньопартійної діяльності політичних партій.

Наша фракція з урахуванням досвіду деяких країн (зокрема, ФРН) пропонувала, на нашу думку, більш змістовну редакцію статті 2 закону, в якій дається визначення поняття політичної партії, а саме:

«Політична партія — це зареєстроване згідно із законом добровільне об'єднання громадян —прихильників певної загальнонаціональної програми розвитку, що має метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, вихованню в них здатності брати на себе відповідальність за справи суспільства, справляння політичного впливу на діяльність Верховної Ради України, уряду України, інших державних органів через участь у виборах, інших політичних заходах та внесення і обстоювання вироблених нею політичних орієнтирів у процесі формування державної політики, забезпечення постійного живого зв'язку між народом і органами державної влади». На жаль, ця пропозиція не здобула підтримки більшості членів тимчасової спеціальної комісії і на обговорення Верховної Ради не виносилася.

Не повною мірою враховано і наші пропозиції стосовно гарантування політичним партіям свободи опозиційної діяльності, хоча в загальній формі це питання набуло відображення у статті 12 закону.

Звичайно, до закону може бути внесено й інші зміни та доповнення. Суб'єкти законодавчої ініціативи, в тому числі й Президент України, мають можливість це зробити. Але переглядати ще раз закон у цілому, на мою думку, немає ні потреби, ні підстав.

Георгій КРЮЧКОВ,
народний депутат України.

В обхід поки що не йдуть

(Початок на 1-й стор.).

Але попри небажання польського президента вести мову про газопровід в обхід України як про факт найближчого майбутнього, що майже сталося, план «Газпрому» набуває дедалі реальніших обрисів. До речі, того самого дня, коли Александр Квасневський незрозуміло для чого заспокоював Кучму (польська преса вважає, що Квасневський у такий спосіб набирає потрібні йому політичні очки), член правління ВАТ «Газпром» Юрій Комаров повідомив: маршрут будівництва газопроводу в обхід України через Польщу та Словаччину вже узгоджено з польською стороною. Він пройде від білоруської території в пункті Кобрин до Кокушан у Словаччині. До остаточного варіанта маршруту внесено зміни з тим, щоб газопровід не проходив територією заповідників Польщі. За словами Комарова, «Газпром» і західні компанії ось-ось мають визначитися в питанні фінансування. Зокрема, поки що не вирішено, яка частка в цьому проекті буде в російської газової компанії, а яка — у міжнародних компаній. Тобто залишається ще неузгодженими не концептуальні, а робочі моменти.

Це, так би мовити, офіційні дані. Цілком можливо, що навколо цієї труби йдуть якісь російсько-польські закулісні ігри, мета яких — вирішити з максимальним для себе інтересом ті самі «робочі моменти». Що підтверджує і більш ніж дивна заява російського прем'єра Михайла Касьянова в Мінську про те, що «наше будівництво газопроводів територією Білорусі та Польщі — це не альтернативні газопроводи Україні, їх будують аж ніяк не в обхід України».

До речі, про газ і Москву. Там же в Мінську в рамках саміту СНД було заявлено, що віце-прем'єри Росії та України в червні проведуть переговори щодо газу. Прем'єри двох країн домовилися створити найближчим часом фінансову групу з урегулювання питань заборгованості України за поставки російського газу. М. Касьянов особливо зазначив, що Україна впродовж усієї зими виконувала домовленості. Крім того, Росія готова взяти участь у модернізації наявних на території України магістральних газопроводів. За словами російського прем'єра, йдеться про спільні інвестиції у цю сферу, а також про «суміщення власності з цих газопроводів».

Як заявив журналістам М. Касьянов, заборгованість України за російський газ оцінюється в 2,2 млрд. доларів. Нині вивірено заборгованість на суму 1,4 млрд. Цю суму буде оформлено в єврооблігації компанії «Нафтогаз України», гарантовані українським урядом.

Яна СТАДІЛЬНА.

«Кваку» поглибить ділові відносини

Україно-польський центр сприяння розвиткові менеджменту, підприємництва та інвестицій «Квасневський—Кучма» відкрито президентами цих країн у Дніпропетровську в рамках україно-польського бізнес-форуму, що вперше відбувся в Україні.

Центр відразу скорочено охрестили «Кваку». Його створено на базі Дніпропетровської академії управління, бізнесу та права під патронатом президентів України та Польщі. Мета — зміцнення співробітництва двох країн у сфері економічної освіти та бізнесу. Найближчим часом центром заплановано розробку пропозицій щодо вдосконалення українського законодавства для створення привабливіших умов україно-польського співробітництва, заснування двомовного періодичного науково-популярного видання «Україна—Польща», відкриття власних філій у містах обох країн, проведення «круглих столів» і науково-практичних конференцій.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Разом з тілом поховають справу

Своє професійне свято українські журналісти відзначають не в найкращому настрої. В Україні ця професія небезпечна для життя — такий висновок міститься мало не в кожній публікації про свободу слова в нашій країні.

Останнім яскравим доказом цього стала «справа Гонгадзе». Упередженість слідства, непрофесіональні дії Генпрокуратури не залишають надії на справедливе розслідування всіх обставин загибелі журналіста. Неясно навіть, чи є знайдені в Таращі останки тілом Георгія: проведені експертизи дали суперечливі результати. Леся Гонгадзе відмовилася ховати тіло свого сина, вимагаючи проведення ще однієї експертизи. Але Генпрокуратура вирішила швидше покінчити з цією справою і передати тіло для поховання столичній владі.

У зв'язку з цим міжнародна організація «Репортери без кордонів» звернулася з відкритим листом до Президента України Леоніда Кучми. Тільки Леся Гонгадзе, «і тільки вона одна має вирішити, коли настане найкращий момент поховати тіло її сина», сказано в листі. «Після тривалих місяців образливої поведінки по відношенню до матері та всієї сім'ї Гонгадзе українська влада знову демонструє неповагу до близьких загиблого, її найскорше бажання — поховати цю справу», — зазначають «Репортери без кордонів».

Як повідомляє «Інтерфакс», представники цієї організації звернулися до Генпрокуратури з проханням здійснити в присутності європейських фахівців ще одну, останню експертизу тіла Гонгадзе.

Тринадцятий король

З Непалу продовжують надходити повідомлення про наслідки заворушень. Відомості про жертви та потерпілих суперечливі. Щоб відновити в країні порядок, новий 54-річний 13-й король Непалу Г'янендра розпорядився розслідувати обставини загибелі минулої п'ятниці короля Бірендри та членів його сім'ї. Створено спецкомісію, яка має представити доповідь через три дні.

Непальці не вдоволені тим, що надто швидко посаджено на престол нового монарха. Нагадаємо: кронпринц Діпендра, котрий став відразу королем Непалу, помер, так і не опритомнівши, в одній із лікарень Катманду. Спочатку стверджували, що саме Діпендра розстріляв у палаці свого батька, матір та ще кількох членів королівської сім'ї, а потім зробив спробу покінчити життя самогубством. Казали, що сварку спричинено розбіжностями у виборі нареченої для принца.

***На знімку АП:** новий король Г'янендра — молодший брат трагічно загиблого короля Бірендри та дядько Діпендри.*

Без іноземців процвітання не буде

Майже рік працювала комісія Бундестагу з питань міграції, очолювана колишнім його президентом Ритою Зюсмут, над звітом про політику стосовно переселенців. Висновок цього документа на 270 сторінках не втішний: без вливання в економіку соціальної держави висококваліфікованих іноземних спеціалістів Німеччині доведеться поховати мрії про зростання, модернізацію та процвітання.

Коаліційний уряд (соціал-демократи та «зелені») збирається запропонувати опозиційним партіям —Християнсько-демократичному і Християнсько-соціальному союзам, які виступають за обмеження в'їзду до країни іноземців, компромісне вирішення питання переселенців, яке поки що тільки мінімально відбиває політику «червоно-зелено» кабінету. А якщо законопроект не буде прийнято, то відповідальність ляже на опозицію. В такому разі на наступних парламентських виборах соціал-демократи зроблять це питання однією з головних тем передвиборної програми.

Досі Німеччина без проблем надавала притулок громадянам, які в своїх країнах зазнавали політичних, расових або релігійних переслідувань. Переселенці отримували всі блага, гарантовані їм у таких випадках Конституцією.

У країні тепер — 7,3 млн. іноземців. Більш як 1,3 млн. сімей щороку отримують 52 млрд. соціальних виплат (треба уточнити, що серед них є також і громадяни Німеччини). Статистика свідчить: кількість цих грошей зростає значно швидше, ніж економічні показники. Це цілком можна пояснити: мало того, що біженці зазвичай мають низьку професіональну кваліфікацію, то ще й закон не завжди дозволяє їм працювати. Часто-густо державі вигідніше, щоб прибулі нічого не робили, отримуючи соціальну допомогу, аніж навчати їх професії. Тому громадська думка часто не збігається з думкою політиків правлячої коаліції.

А політики пропонують провести «десятиріччя інтеграції», приймаючи щороку приблизно 20—30 тисяч висококваліфікованих спеціалістів для всіх галузей господарювання. Причому фірми можуть самостійно добирати для себе потрібних працівників. Один із проектів передбачає вже в найближчому майбутньому розпочати навчання в німецьких вищих школах 10 тисяч іноземних студентів «для себе» — з подальшим їх працевлаштуванням у Німеччині. Зацікавленість викликає і програма інтеграції іноземних спеціалістів у німецьке суспільство. Вона, зокрема, передбачає 600-годинний курс німецької мови й професіональних консультацій у сфері соціального середовища проживання. У разі успішного засвоєння курсу тих, хто відзначився, заохочуватимуть кращими умовами під час улаштування на роботу. На 220 тисяч місць уже в перший рік дії пропонованого закону уряд виділяє 615 млн. марок. Іноземні засновники фірм у Німеччині отримають державну підтримку.

У зв'язку з такими змінами передбачається змінити систему дошкільної та шкільної освіти. Вона має більше орієнтуватися на дітей-іноземців, а вихователів у дитячі садки прийматимуть на роботу із сімей переселенців. Розшириться також система професійної підготовки для молодих іноземців, які бажають здобути робочі спеціальності.

Поки що ці питання широко обговорюються у парламенті та суспільстві. Для того, щоб таку політику уряду прийняти, потрібні будуть і розуміння, і згода опозиції, яка ще не відповіла на пропозицію правлячої коаліції. Але те, що їй доведеться йти на компроміс, — уже очевидно.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Військове співробітництво

Міністр оборони США Дональд Рамсфелд відвідав Україну в рамках свого п'ятиденного візиту до Європи. Під час візиту відбулися його зустрічі з Президентом Л. Кучмою, міністром оборони та секретарем РНБО. Американський та український глави оборонних відомств підписали спільну протокольну угоду, яка дасть змогу нашим країнам продовжити у постійному режимі консультації з військового співробітництва.

■ Тель-Авів

Ознаки прогресу?

Сполучені Штати заявили, що з'являються підбадорливі ознаки прогресу в палестино-ізраїльських відносинах. Держдепартамент США процитував заяву Ясіра Арафата, котрий оголосив про припинення вогню після теракту в єрусалимській дискотеці, внаслідок якого загинуло вже 20 осіб. Серед них — двоє українських громадян.

Американську заяву було зроблено попри перестрілку, що сталася в секторі Газа і під час якої дістали поранення щонайменше 18 палестинців і 3 ізраїльські солдати. Очолюваний Арафатом рух Фатх оголосив про припинення нападів на об'єкти в Ізраїлі. Водночас угруповання Хамас та Ісламський джихад не приєдналися до перемир'я.

■ Відень

Причин для занепокоєння немає

Міністри країн ОПЕК зустрічаються сьогодні у Відні, щоб узгодити свою позицію щодо заяви Іраку про тимчасове припинення експорту нафти. Демарш було вжито Іраком на знак протесту проти запропонованого США і Великою Британією перегляду режиму санкцій ООН проти Багдада. Це означає, що іракський бойкот позбавить ринок 5% світових поставок нафти. Кілька країн —членів ОПЕК заявили, що вони в змозі запобігти різкому стрибку цін на нафту.

■ Белград

Видачу відкладено

Партії правлячої в Югославії коаліції не змогли домовитися про прийняття закону, який давав би змогу видавати міжнародному трибуналові в Гаазі обвинувачуваних у скоєнні воєнних злочинів. Зокрема, й колишнього югославського президента С. Мілошевича. Проти прийняття закону виступила Соціалістична народна партія Чорногорії, що впродовж багатьох років підтримувала Мілошевича, а тепер входить до правлячої в Югославії коаліції.

■ Ліма

У Перу — новий президент

Новим президентом Перу обрано Алехандро Толедо. Під час другого туру виборів він заручився підтримкою 52% виборців. Вибори стали потрібні після того, як було скинуто колишнього главу держави Альберто Фухіморі, обвинуваченого в авторитаризмі та корупції.

■ Джакарта

Шеф не з'явився на парад

Голова національної поліції Індонезії генерал Бімантoро, котрий кілька днів тому відмовився виконувати наказ президента про його відставку, не брав участі у традиційному параді поліцейських підрозділів. Бімантoро, який отримав за непокору президентові Вахіду сувору догану, як кажуть його підлеглі, був «надто зайнятий для того, щоб командувати парадом». Попри відсутність генерала парад, в якому взяли участь 8 тисяч поліцейських, відбувся.

■ Маніла

«Абу Сайяф» пішов на контакт

Мусульманські екстремісти, що тримають у заручниках близько 20 осіб, серед яких — троє американців, пішли на контакт з представниками філіппінського уряду, проте не висунули жодних вимог. Сам факт контакту названо «дуже позитивним». Після здійснення операції урядових військ бойовикам вдалося вийти з оточення і сховатися у джунглях острова Басилан.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Візьму злидні в торбину... та й подамся на чужину

 Листи з-за кордону

2. Наче безлюдні човни... пливуть труни в Україну...

Віце-консул консульського відділу Посольства України у Польщі Андрій Сибіга настійливо просив не їхати до Варшави самому автомашиною.

— Люблінська траса — це одна з найбільш криміналізованих. То хоч, може, я вас зустріну біля кордону? Тим паче що в тій окрузі у нас є справа.

Та журналістська допитливість, бажання відчути запах пороху особисто таки взяли гору. З другого боку, остраху не було. Вважав, що просто люди згущують фарби, тому що в попередні роки не раз бував у відрядженнях у цій країні. І, окрім нахабних поборів шляхової поліції, особливих незручностей не відчував. Хоча поліцаї таки «діставали» добряче. За невчасно пристібнутий ремінь безпеки, скажімо, дерли від 50 до 100 доларів! Можна було ще на першій сотні кілометрів позбутися всіх коштів на відрядження і мерщій тікати додому. Аби не везли навздогін родичі викуп за арешт через несплачений штраф.

Знаючи всі манери гонорових поліцейських, все-таки можна було їхати. І їдуть люди й дотепер. Здебільшого штатні «вояжери», що вивозять з Польщі всякий мотлох і тим самим збагачують польського товаровиробника. Саме до цих «східняцьких бізнесменів» польський істеблішмент ставиться найбільш лояльно і доброзичливо, як до реальних інвесторів. Інша публіка, що шукає на чужій землі щастя, викликає зневагу і навіть презирство. Або байдужість.

— Хіба ці п'яниці-лайдаки можуть щось робити? —перепитувала мене одного разу самозакохана літня пані Стефа, маючи на увазі козацьких нащадків. Отак нагло у вічі, наче я не належу до того ж козацького роду. Якщо буде змога, про ці делікатні міжнаціональні і водночас сусідські відносини — іншим разом. Бо тепер попереду дорога. Непроста. Кримінальна. Як вже переконався з розмов водіїв, що стоять у черзі перед митницею, «на ту сторону» (це про Польщу) перебрався рекетирський цвіт.

І у цій кримінальній міграції своя логіка. У багатотисячному місті важко «вичислити» людину з купою грошей у кишені. За кордон же потикатися без грошей нічого. Отже... Технологія проста. Залишається знайти спільника серед польського персоналу митників... І він час від часу інформуватиме, котру з конкретних машин треба зупинити.

Краще «Жигуль» на ходу, ніж «Мерседес» без коліс

...Поруч з голосоукраїнівським «Жигулем» на митній лінії стояв «Мерседес» з київськими номерами. У салоні — він і вона, 35 і 30 років.

— Куди панство їде? — перепитав митник.

— Та роздивитися, що де можна купити.

— А пеньондзу панство має?

— Звісно, а чого ж тоді їхати?

— Довідзеня, — і рукою показав на в`їзд у Реч Посполиту.

У мене після того, як я сказав, що їду в справах до амбасади (посольства), митник переколошматив всю машину. Викинув каністру з бензином і з миром відпустив. Уже десь за Томашполем на «хвіст» впала іномарка з польськими номерами. За якийсь час машина обігнала мене і кинулась, що йшли попереду, і несподівано зникла. За якийсь час «Мерседес» зупинився, а я подався своєю дорогою, розглядаючи вітчизняних фей, рекламу польських товарів українсько-російською мовою і «телефонізовані пости доброзичливців». У разі, якщо їде машина з великою сумою грошей, саме під цю марку і цей номер з обочини «виїжджає» раптово дошка з цвяхами. Далі справа техніки. Щойно водій зупиняється — одразу з'являється автодесант (6 — 7 чоловік) і обдирають клієнта до нитки.

Це вже дорогою до Варшави, здивований моїм ризиком, розповідав люблінський вчитель пан Марек. Бо сам начувся і з місцевої преси, і з розповідей людей (до того ж має родичів на Волині), що «східняки» не тільки грабують своїх співвітчизників, а часто навіть вбивають, заховуючи безслідно тіла.

— Невже ваша поліція така безсила? — перепитав.

— Як вам, пане, сказати, у нас своїх проблем вистачає. До того ж ваша мафія чіпає тільки ваших людей. А тому на цих різаків так слабо і реагує влада...

Від його півторагодинного монологу ставало моторошно, хоча душу міцно огортав панцир самозахисних сумнівів. Хоч і вони не були стійкі. Бо пригадав випадок, як мені довелося супроводжувати тіло молодого хмельничанина аж від Балтики, котрий здоровісіньким в одну ніч загадково помер. Лікарі відмовилися проводити експертизу, поліція також умила руки —явних ознак вбивства не було. І все. Пригадуючи оцю кількарічної давності подію, ввійшов до кабінету пана Андрія Сибіги.

І уяви, читачу, мою реакцію. Присів біля факсу, а з нього йде поліцейське повідомлення: «На Валерія М., 1963 р. н., що мешкає в Києві по вулиці Маяковського, та його супутницю Інну К., 1969 р. н., які їхали машиною «Мерседес» №..., семеро чоловік здійснили розбійницький напад, побили, забрали паспорти, 954 долари США та 200 польських злотих. Один нападник розмовляв польською, інші — російською мовою». Вказаний у факсограмі номер автомобіля збігся з тим, що я бачив на кордоні і певний час їхав з ним у парі.

Побачивши мою реакцію, Андрій Іванович усміхнувся:

— А я просив не їхати самому за кермом! Це дорога справді небезпечна. Тільки за минулий рік на території нашого Варшавського консульського округу (а їх у Польщі п`ять) вчинено 120 розбійницьких нападів! Розкриття злочинів на досить низькому рівні.

— Але я чув, що нашої вітчизняної публіки у польських тюрмах багатенько. То все-таки поліція щось робить?..

— Гм... Робить. Нині за польськими гратами понад 500 осіб, але передусім це ті діяння, що зачіпають суто польський інтерес. Скажімо, у Кшиванському карному закладі сьогодні перебуває 25 українських жінок за нелегальне перебування в Польщі. Щоправда, після наших настійних вимог пожвавити розкриття злочинів на предмет викрадення транспортних засобів громадян України, польська сторона не так давно провела цікаву операцію. Виставила новеньку іномарку-приманку, облаштовану аудіовідеотехнікою, засобами інформування про пересування машини тощо, «укомплектувала» авто пасажирами. Одне слово, все було зроблено так, наче молоді люди щойно купили цю машину. Про цю операцію в консульському відділі посольства зібралося чимало матеріалів. Навіть є відеозаписи, як грабіжники спочатку «пасли» по Варшаві іномарку, як їхні «пости доброзичливців» намагалися її зупинити і як бандити таки заблокували її двома іншими іномарками, як спритно викинули на узбіччя пасажирів і... під час спроби зникнути втрапили до рук поліції. Поляки з гордістю показали це своїм телеглядачам, наголошуючи, що таку операцію розіграли і німці. Але у західних сусідів-поліцейських машину бандити вкрали і вона безслідно щезла.

Ми ніби й друзі, але гроші порізно

По правді, це перший реальний крок відповіді прем`єр-міністра РП Єжи Бузека на настійні вимоги нашого посольства вжити заходи до правового захисту громадян України на території Польщі. Наша газета вже розповідала, як у січні польський поліцейський знічев`я застрелив українського громадянина Сергія Кудрю. І навіть коли президент Польщі Александр Квасневський в особистому посланні Леоніду Кучмі писав: «Прагну запевнити Вас, що всі деталі цього випадку будуть ретельно вивчені та з`ясовані», польська Феміда не прагнула до встановлення об`єктивності. Вбивцю навіть не звільнили з поліції, а лише перевели працювати дільничним. А тим, що сьогодні реальна правда знайшла своє озвучення і певні оцінки польської прокуратури, українці мають завдячувати польським журналістам «Супер-експреса» Марії Субєцанській та Гражині Завадці, котрі замість слідчих «розкопали» очевидців трагедії — тренера Юзефа К. і його баскетбольну команду. Отже, четверта влада — преса — без запевнень випередила офіційну владу, котрій у питаннях налагодження добросусідських відносин є над чим замислитися.

Візьмімо навіть суто побутове питання. Безкоштовний проїзд у громадському транспорті. Як відомо, «зайці» є «зайці» і не мають національних ознак у жодній країні. Та якщо з поляка беруть 45 злотих, то з українців деруть від 500 до 1000 злотих! І знову-таки, тільки завдячуючи польським журналістам, що підняли цю проблему на щит, проти кількох контролерів прокуратура порушила кримінальні справи. Але вже озвучена інформація навіть про цю дещицю певною мірою остудила апетити окремих поляків «підлататися» на чужинцях...

Нас дурять, а ми не вчимося

...Робочий день у Варшаві був надто насичений і напружений. Тож захотілося чогось теплого і спокійнішого, домашнього. Скориставшись давніми зв`язками, знайшов людину, що половину свого життя жила в Україні, магістра пана Зігмунта Островського. Якби хто чув, з якою любов`ю він розповідав про стару Варшаву, про кожний пам`ятник і камінчик. Заздрість брала: нам би так любити свою землю! І наче вловивши мої думки, старий інженер різко перевів розмову в інше русло:

— Оце перед вами до мене заходила родичка, що мешкає на Львівщині. Плаче, бідкається, каже, що позичила у родичів більш як десять тисяч доларів, щоб оформити візу з Варшави до Штатів, бо якась фірма пообіцяла це зробити. Розташовувалася та посередницька фірма в одному з варшавських готелей. Коли настав час відлітати, віза виявилася фальшива. Кинулася знову до того готелю, а від фірмачів і слід запав. Тепер ні грошей, ні поїздки. Чим я міг зарадити в свої сімдесят років?!

— Коли жінка трохи заспокоїлася, — вів далі пан Зігмунт, — я не втерпів і запитав: «Віро, подивися, поляки свої землі вогнем і мечем відстоювали, ціною життя боронили Реч Посполиту. А ви свою незалежну Україну отримали, як на блюдечку, мирним шляхом. Що ти сама зробила, аби земля твоя була заможнішою? Вона стане квітучою, як колись була, лише тоді, коли кожний мешканець України не малюватиме лозунги, а своїми руками робитиме багатою свою хату, до охайності приводити власне подвір`я. А ти береш і тікаєш... Яка ганьба!»

Після цих слів вже не сприймалися подальші розповіді. А на ранок (це ж треба!) на столі у завідувача консульського відділу Сергія Сидюка бачу заяву з тим же ім`ям, прізвищем, з того самого містечка Львівщини. І от її перший рядок, власноручно надряпаний: «Так як рідний брат моєї матері вже майже десять років проживає в Америці, завжди хотіла відвідати родичів, але хоч як дивно, молодим людям туди дорога закрита. Тому прийшлося шукати спосіб відкриття візи іншим шляхом».

— Спритників, що дурять людей фальшивими документами, оформляючи візи начебто з Польщі, розвелося вдосталь всюди. Є вони тут, у нас, на Львівщині, на Тернопільщині, на Хмельниччині. У результаті страждають сотні людей. На жаль, цією проблемою належно ще не перейнялися правоохоронці. А від цього збільшуються навантаження і на консульські установи.

З милим і в 80 рай

З офіційної довідки на адресу МЗС України: «У середньому кожного тижня на території РП затримують та заарештовують від 70 до 150 громадян України, кожного дня до консульського відділу з приводу втрати своїх паспортів, пограбувань та з інших причин звертається від 10 до 40 осіб, щодня оформляється від 5 до 20 свідоцтв на повернення в Україну, кожного тижня фіксується від 2 до 4 смертельних випадків громадян України».

— Щоправда, — продовжував Сергій Вікторович, — є хитрющі молодиці, котрі вміють добиватися свого. Аби отримати американську візу, вони знайшли новий спосіб: шукають нежонатих чоловіків і за 2-3 тисячі оформлюють з ними фіктивний шлюб. Тільки за чотири місяці цього року ми вже дали близько 200 дозволів на шлюб українкам. І у цьому стремлінні дівок не пече елементарний сором. Ось днями дали дозвіл Ірині А. з Кіровоградської області. Їй 29, мешканцю Любінське Яну Крутині — 73. Що тут казати, унікальна лебедина пара!

Але не єдина у своїй віковій різновекторності. Віце-консул Андрій Сибіга обіцяв назвати ім`я двадцятирічної дівчини, що звабила коханням і завела під велян вісімдесятирічного. Та того дня нам не довелося зустрітися. Бо Андрій Іванович брав участь у судовому засіданні з обвинувачення громадянина України Олександра Н. в автонаїзді на пішохода. До речі, участь у судових процесах, відвідування місць позбавлення волі — також великий шмат роботи працівників консульських установ. Скажімо, лише консульським відділом посольства за минулий рік було звільнено з місць позбавлення волі та безпосередньо у залах судових засідань 57 громадян. Шкода, що затісна газетна сторінка — хоча б одного опублікувати листа-подяку. Коли читаєш їх, сльози підступають до горла. З другого боку, стаєш гордий за цю жменьку дипломатів, що знаходять вміння і шляхи захистити невинного співвітчизника.

З офіційної довідки для МЗС України: «Загалом у 2000 році консульський відділ Посольства України в РП сприяв у вивезенні в Україну 18 важкохворих та понад 100 померлих громадян України. Оплачено ритуальних послуг на суму 4200 доларів США».

Наступного дня рано-вранці пан Сибіга вже чекав на мене біля мого тимчасового помешкання. З сяючого обличчя Андрія Івановича одразу було видно, що вчора йому вдалося зробити щось приємне і незвичайне. Й інтуїція не підвела. Замість привітання віце-консул випалив:

— Одна з найвідоміших і найдосвідченіших адвокатів Варшави пані Рената Плаза погодилася захищати у суді інтереси сім`ї Сергія Кудрі навіть на безоплатній умові. Це вона в 97-му нам допомогла отримати близько 80 тисяч доларів США як компенсацію за смерть чоловіка, котру спричинив польський чиновник... А тепер з'явилися свідки на захист Кудрі, чудовий адвокат. Є всі підстави сподіватися, що сім`я отримає не лише компенсацію, а й пенсію для дитини.

Напишіть, бо лишень нас лають

З цією обнадійливою інформацією я й вирушив до кордону. Бо грошей залишилося тільки на бензин. А він у Польщі, як і всі товари широкого вжитку, майже утричі дорожчий, ніж на нашому українському ринку. На щастя, трьохсоткілометровий шлях подолав швидко, без пригод. Та перед кордоном вишикувалася кількакілометрова черга. Вільні від зміни «стражі граніці» курсували вздовж колон і пропонували за 50 злотих пропустити поза чергою. Бо інакше пан буде стояти до ранку. І обіцянку витримали. Тільки під ранок тих, що не давали хабарів, впустили на українську землю. Якось непомітно щезла втома. З якоюсь непомітною насолодою на рідній землі взяв чашечку кави. Підійшов начальник митниці. Розповів йому про польський «прийом». А він тільки й сказав:

— Напишіть, напишіть про це в газеті. А то тільки нас лають, а поляки, як самі переконалися, аж ніяк не кращі.

— І у наших вправностях нас випередили! Правда?.. Чоловік у відповідь потиснув руку і подався до своєї служби. А редакційний «Жигулик» взяв курс на столицю.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Варшава — Хмельницький — Київ.

(Далі буде).

(Початок у № 85 за 17 травня ц. р.).

***P. S.** У Хмельницькому біля обласної прокуратури побачив натовп люду. Близько двох десятків мешканців Хмельницької та Тернопільської областей прийшли зі скаргами на ділків, що видали фіктивні документи на працевлаштування та отримання віз у Польщі. Як сказав прокурор області Іван Сибіга, за даним фактом буде порушено кримінальну справу.*

Нам підкорилася Говерла

Експедиція в глибинку

(Початок на 1-й стор.).

Сергій Гордієнко випробовує техніку виживання в екстремальних умовах, веде дорожні нотатки, проводить фото- і відеозйомки. Комусь словосполучення «техніка виживання» може видатися специфічним, незрозумілим. Катастрофа, повінь, пожежа, рятуйся, хто може, —перше, що спадає на думку. Так, Сергій досліджує механізми адаптації людини до екстремальних умов. Пройшовши понад 200 кілометрів карпатськими стежками, він пересвідчився, що для багатьох горян звичайнісінькі будні нерідко перетворюються на іспити з виживання. Одні долають їх на межі відчаю, інші — з терпінням і навіть з гумором. Скажімо, в селі Берецьки Свалявського району (фактично в лісі) мандрівник зустрів самітника, полишеного напризволяще. Михайло Кирч у свої майже 90 випробовував «техніку виживання» в загонах УПА, потім — у сибірських таборах, і тепер не нарікає на нужденне життя і каже: «Україна буде!»

Запропонувавши під час спуску нашої невеликої експедиції з Говерли найнадійніше опертя — чоловічу руку, Михайло Савчук, командир Ворохтянського аварійно-рятувального пункту, розповів про будні рятувальників. Щороку на Чорногорському хребті гине кілька туристів, що нехтують безпекою. А в своєму розпорядженні рятувальники не мають навіть машини...

Під час сходження Говерла показала нам свій норов: зустріла дощем із снігом, рвучким вітром. Зізнаюсь, що до «іспиту з виживання» я підготувалася кепсько. Наслухавшись порад, набрала всякого теплого одягу, який спочатку заважав підніматися на гору (було неймовірно спекотно), а потому не захистив від вологи. Промокла до нитки. Спасибі, бувалі туристи із «групи підтримки» дали ковток горілки й шматочок чорного хліба. Фотокореспондент газети «Молода Галичина» Володимир Дубас, який здійснив своє сорокове сходження на Говерлу, фотографував нас на вершині уже в густій імлі під дощем.

У нашій групі було двоє дітей. Моя 12-річна донька Марта несла в шкільному ранці підручник з історії України, а 11-річний Степанко піднявся на вершину вже шостий раз разом із дідусем — радником міського голови Львова Степаном Кисілем. Дітям слід віддати належне — і вгору, і вниз ішли весело. Ну, а деяким дорослим бракувало дихання: давався взнаки сидячий спосіб життя. Кілька разів закрадалася думка: може, перечекати на півдорозі? Та присутність Сергія Гордієнка додавала впевненості: де й бралися сили рухатися через «не можу».

Зрештою, після сходження ми повернулися у теплі квартири, а Сергій спить у наметі. Щоправда користується одним «благом цивілізації»: мобільним телефоном. Завдяки мобіл-салону «НТОН» і підтримці львівського підприємця Володимира Терешка у розпорядженні експедиції є мобільний телефон, SIM-картки. Тепер С. Гордієнко приймає

дзвінки від усіх, хто хотів би приєднатися до експедиції. До нього можна зателефонувати за таким номером: 8-050-342-73-85. З пропозиціями звертайтеся до корпункту «Голосу України» у Львові: (0322) 35-51-20. Ходімо разом! А подальші нотатки з мандрів будуть опубліковані на сторінках «Голосу України». Не забудьте передплатити нашу газету на друге півріччя!

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів—Івано-Франківськ—Ворохта.

***ВІД РЕДАКЦІЇ.** Газета «Голос України» висловлює подяку за підтримку експедиції в глибинку заступникові голови Івано-Франківської облдержадміністрації Миколі Шкрібляку, головному спеціалістові управління туризму і курортів Григорію Мельнику, головному редакторові обласного радіо Володимиру Безгачнюку, дільничному інспекторові села Ясиня Закарпатської області старшому лейтенантові міліції Юрію Копаню, Незалежному телевізійному агентству (Едуард Занюк, Львів), мобіл-салону «НТОН» (Володимир Терешко, Львів), радникові міського голови Львова Степанові Кисілю, головному спеціалістові секретаріату Львівської міськради Богданові Салішу, дирекції Карпатського національного природного парку.*

У номер

Школа для лоцманів

У Миколаєві на базі державного підприємства «Дельта-лоцман» почав діяти загальногалузевий тренажерний центр з підготовки та перепідготовки лоцманів.

За ступенем оснащеності, стверджують фахівці, такі є тільки в США та Голландії. Шляхом моделювання та імітації кризових ситуацій тут навчатимуть морських фахівців умінню віднаходити оптимальні варіанти виходу з них, забезпечувати безаварійні лоцманські проводження суден у різних точках Світового океану та за будь-яких умов.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Є на Поліссі місто Березне

На зелені свята райцентр Березне вперше відзначив День міста

Для березнівчан свято стало нагодою не лише відпочити, розважитися, чому сприяли театралізоване дійство, концертна програма за участю самодіяльних та професіональних митців, а й причепурити своє місто.

Цього дня після реконструкції стало до ладу дитяче відділення центральної районної лікарні, прийняло маленьких відвідувачів нове дитяче кафе з центром розваг. А на майдані Незалежності урочисто встановлено погруддя Т. Шевченка. Вперше прозвучав гімн міста — Пісня про Березне», що її написали місцеві таланти Олександр Корицький і Павло Рачок. Радість з березнівчанами приїхали розділити делегації зі Століна (Білорусь) і Грубешова (Республіка Польща), з якими поліське місто єднає давня дружба, повідомляє **наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Рівне.

Керівництво Південної залізниці та президія профспілки залізничників з глибоким сумом повідомляють про смерть колишнього начальника Південної залізниці, депутата Верховної Ради Української РСР трьох скликань, заслуженого працівника транспорту України, Почесного залізничника

ПУЧКА ОЛЕКСАНДРА ОЛЕКСАНДРОВИЧА.

2 червня 2001 року після тяжкої тривалої хвороби перестало битися серце людини, все життя якої було нерозривно пов'язане з Південною залізницею.

Під його керівництвом колектив дороги досяг високого рівня економічного та соціального розвитку, впроваджувалася та активно використовувалася комплексна технологія перевізного процесу, поліпшено технологічну оснащеність станцій.

Роботу господарського керівника великого територіально-галузевого об'єднання Олександр Олександрович поєднував з активною громадською діяльністю. Він тричі обирався депутатом Верховної Ради Української РСР, а також депутатом Харківських міської та обласної рад.

Пам'ять про вмілого та енергійного керівника, мудрого наставника і вчителя, людину великої душі Олександра Олександровича ПУЧКА назавжди залишиться в серцях усіх, хто його знав.

Керівництво дороги, президія профспілки залізничників.

Ноу-хау

І ми не ликом шиті

Здається, минули часи, коли ми задивлялись на продукцію сусідів, майже нічого не виробляючи «під ключ». Нині з'явилися товари, на яких з гордістю можна писати «Зроблено в Україні». Причому, зроблено вперше.

1. «Більшовики» захопили владу

Йдеться не тільки про славнозвісні київські літаки, дніпропетровські тролейбуси чи ракетоносії, херсонські комбайни, миколаївські кораблі і запорізькі автомобілі.

«Досить закуповувати те, що можна виготовити самим», — сказала кілька років тому столична влада. І з'явився тролейбус «Київський».

Пізніше міський голова поставив завдання перед машинобудівниками ВАТ «Більшовик». Робили, мовляв, машини, що весь світ і досі дивують, а що скажете про тунельні ескалатори? Столичне метро будується, його собівартість зростає, тож думаймо про здешевлення метробудівських робіт. Та й скільки можна заглядати в руки російському виробникові, який за ескалатор три шкури дере?..

Сказали — і відкрили на «Більшовику» відповідну лінію. До речі, право виробляти ескалатори кияни виборoли в тендері. Нове виробництво освоїли без проблем (якщо не вважати проблемою брак коштів). Протягом п'яти років мають випустити 40 ниток рухомих східців.

Ескалатор робиться за пілотним проектом пітерців, дешевший від російського на 20%, на третину менш метало- та енергомісткий, на стільки ж економічніший в експлуатації. За технічним рівнем, стверджують спеціалісти заводу, не поступається моделям «Міцубісі» й «Хітачі». Ці переваги дозволять встановлювати в метро чотири ескалатори замість трьох.

Отже, міська адміністрація започаткувала виробництво, на якому працюватиму́ть згодом 800 робітників. Завдяки йому замовлення на виготовлення деталей і вузлів матимуть до десятка суміжних підприємств країни. Столична влада пообіцяла виділити дев'ять мільйонів гривень для організації серійного виробництва. І тоді «Більшовик» випускатиме ескалатори не тільки для метро, а й для торгових центрів, підземних переходів, швидкісного трамвая... У планах акціонерів — серійний випуск комплексу для риття тунелів, якому немає аналогів у країнах СНД, ліфтів тощо.

...З-під землі піднімемося в повітря. Тут нещодавно здійснив випробувальний політ літак-гігант Ан-225 «Мрія». Після реконструкції найбільша у світі машина для цивільних перевезень може взяти на борт 250 тонн вантажу. Ось-ось розпочнуться комерційні випробування. На думку фахівців, надпотужна літальна машина матиме великий попит за кордоном. Згадаймо, з появою «Руслана», дітища того ж АНТК ім. Антонова, виробники світу стали виготовляти 150-тонні вузли і агрегати —з'явилась можливість їх транспортування.

Друге диво столичних літакобудівників — Ан-70. П'ять цих унікальних машин кияни мають випустити вже до 2007 року.

Ми багато чого вміємо, та не все можемо. Втім, з роками все гучніше заявляємо, що і українці не ликом шиті. Найбільше ж тішить, що свій потенціал дедалі активніше використовують учені й виробники регіонів.

Іван ІЛЛЯШ.

Про деякі з новинок читайте в наступних номерах «ГУ».

Суддя може помилятися. Але ж не настільки...

Робота над помилками — процес безперервний, але болючий...

 Журналістське розслідування

Газетні публікації час від часу влучають у «десятку»: після них, буває, людина працевлаштовується, отримує вистраждану квартиру або земельний пай.

Думку журналістів представники влади «празнують», на жаль, рідше, аніж хотілося б. Але це не з розуму, через недалекоглядність та бездушність певніше. Бо нехтування інтересів і прав ближнього свого — ознака слабкості.

А слабких у нас ого-го скільки. У цьому переконався, об'їздивши рідну область травневими днями. А приводом для відрядження стали ті самі скарги земляків на байдужість і сваволю тих бюрократів і правоохоронців, яких ми самі, платники податків, посадили в крісла.

Три листи, що надійшли впродовж місяця, волали про несправедливість і кликали в дорогу. Дорога та була вибоїста.

Тієї ночі Сашко вдома не ночував. Батьки не переживали: хлопцеві через два тижні виповнювалося 22 роки, має право жити своїм життям. Та й його кохану дівчину Машу Олексюк мати з батьком добре знали, син буквально пропадав у її квартирі. Чекали молодят увечері, до святкового столу з нагоди дня народження старшого сина.

Прийшли вони, як і належить, з подарунками, посиділи, як годиться, повеселилися...

Версія слідства

«22 декабря 1996 года Александр Самарец примерно в 4 часа по предварительному сговору и совместно с неустановленным следствием лицом, с целью завладения деньгами, проникли в жилой дом... и с применением насилия...»

Ця, а не жодна інша версія володіла умами слідчих з весни 97-го. Хтось із «доброзичливців», які міцно сиділи на міліцейському гачку за гріхи молодості, просто здав Сашка. Він, мовляв, пограбував сім'ю Юрія Савенка і дуже побив господаря. А з ним був ім'ярек, відомий у райцентрі порушник спокою, котрий завжди виходив сухий із води. Він, мовляв, підбурив Самарця на злочин. У цьому, не називаючи справжнього імені організатора, Сашко зізнався в день арешту, 2 липня 1997 року. Розповів усе як на духу: як до будинку потрапили, чим били, скільки грошей винесли.

Та ви, наполягає слідство, прочитайте ось це його пояснення.

Читаємо документ без дати, написаний слідчим Пупком і підписаний Самарцем: «*Он (соучастник. — **Авт.**) бросил мне камушком в окно и я вышел на улицу. Он мне объяснил: все нормально, пошли со мной. Дома (у Маши. — **Авт.**) я взял две шапочки, топорик, кухонный нож, перчатки, монтировку и мы пошли к дому, где жил тот мужчина...*».

Ну, вигукує слідство, хіба не готувалися хлопці до нападу, хіба його не за змовою скоєно?

Ознайомтеся ось з протоколом допиту Марії Олексюк, складеним 2.07.97 р.

Знайомимося: «*Когда я заснула (у ніч з 21 на 22 грудня 96 р. — **Авт.**), то не увидела, когда и куда ушел Самарец. Когда начало светать, то я проснулась от шума в квартире, увидела, что на стуле сидит Самарец, рядом с ним на полу лежали деньги. Когда я спросила, откуда у него эти деньги, он ответил, что с другом обворовали дом. Ездили они к этому дому на машине друга (??? — **Авт.**). Также он рассказал, что друг подвез (??? — **Авт.**) его к дому, они разделили деньги...» Згодом Маша зізналася, що на ті гроші купили шапку каракулеву і дублянку.*

Слідство обурюється: вину Самарця доведено і не треба чіплятися до дрібниць. Те, що «огляд місця події —будинку Савенка — зробили поверхово, не вилучено речових доказів», а відбитки пальців рук, фото не долучено до справи і показання Маші не збігаються із зізнаннями Сашка, — справжня дурниця. Головне — потерпілий та його дружина впізнали нападника. Він хоча й був у масці, але голос-бо мав. А ще за ходою впізнали його і... за статурою. Мало цього? Ось вам іще: другий бандит гаркавив.

Отже, ініціатора й організатора пограбування можна було легко визначити? Ні, парирує слідство, він кинувся навтікача, ім'я його невідоме. То звідки відомо, що кинувся навтікача? Слідство зберігає таємницю...

Думка захисту

— На адвокатів дуже тиснули, — каже мати Сашка Тамара Олексіївна. — Один відмовився від захисту одразу, другий — під час слідства. Довелося запрошувати третього, із Запоріжжя.

Дивуватися тут нема чому: місцеві адвокати та слідчі, судді й прокурори завдяки обставинам пов'язані міцними узами, часто родинними. Який уже там захист, які там палиці в колеса слідчої махини. А те, що це була махина, видно з матеріалів кримінальної справи. Прийнявши версію пограбування Савенка як єдино правильну, слідство не утруднювало себе пошуком доказів вини Самарця. А навіщо? Він сам усе скаже й покаже. Справа слідчого — допомогти. Як? А ось так.

З протоколу очної ставки

«**Самарец:** — Я давал показания (у день арешту, 2.07.97 р. — **Авт.**) по факту нападения на гр. Савенко потому, что он (слідчий Пупко. — **Авт.**) мне говорил, что нужно говорить и делать... Пупко меня бил.

Пупко: — Почему адвокату не заявил, что я бил?

Самарец: — Я боялся угроз Пупко... Об этом я устно говорил адвокату...».

Перервемося. Батьки Сашка про побиття сина дізналися саме від адвоката. Вдарили на сполох. І лише 11.07.97 р. судмедексперт констатував факт ушкодження... «у вигляді синців».

Було порушено кримінальну справу, яку успішно «поховали». Ну не вистачало, щоб слідчого притягали до відповідальності за те, що, п'ючи чай з підозрюваним, благав його зізнатися у скоєному.

...У своєму рапорті Пупко доводив до відома начальства: «*Сегодня, 2.07.97 г., приблизительно в 19—20 часов мной был задержан подозреваемый в совершении разбойного нападения Самарец, который после беседы со мной резко толкнул меня и бросился бежать. Я подсек его ногой, Самарец упал и ударился краем брови об лутку двери*».

Так і хочеться, як в анекдоті, додати: «І так 20 разів поспіль». Об лутку дверей...

Того самого вечора, 2.07.97 р., до слідчого Пупка привезли на допит Машу Олексюк. Після «душевної розмови» дівчина, котра лише за два дні до цього стала повнолітньою, зізналася: «Когда я уснула, то не видела, когда и куда...» (далі читайте вище).

Уже 13.08.97 р., зрозумівши, що її неправдиві показання стали основою звинувачення Сашка, Олексюк написала листа райпрокуророві, якого долучено до справи, але залишено без уваги.

Суть заяви Маша виклала у зверненні до редакції:

— Я обмовила Сашу, — скаже мені під час зустрічі дівчина. — Тієї злощасної ночі він був зі мною, ніхто по нього не приходив, нікуди він не виходив. Мене залякав Пупко, сказав, що...

Машу й досі переслідує страх. І як можна було не відреагувати на заяви Олексюк зразка 1997-го! Невже тоді залякана до смерті дівчинка могла звести наклеп на слідчого?!

— Він казав, що коли я не напишу того, що він говоритиме, то посадить на дві доби, обіллє брудом, опечатає квартиру й до матері добереться.

Домігшися свого, слідчий відвіз свідка додому і суворо заборонив повідомляти Самарцям про арешт Сашка. Але вона не послухалася, через що на душі батьків полегшало, бо ті й не підозрювали про знущання з сина.

А він заперечував свою вину недовго. Вже побитий, Сашко дізнався, що кохана дівчина його «здала», розповівши і про гроші, і про куплені речі.

...Наступного дня в будинку потерпілих фіксували на відеоплівку все, що начебто робив Самарець грудневої ночі 1996 року. Ось він намагається зламати двері... Ось лізе в розбите вікно... Ось б'є сокирою по голові... Все дуже переконливо і достовірно. І тільки слідчий та сам підозрюваний знають, як цієї чіткості в діях було досягнуто. А якби прокурори та судді звернули увагу на яскравий синець під оком, опухле обличчя та вочевидь нездоровий вигляд хлопця скромної статури...

Адвокат Н. Карандась не раз вимагав проведення комплексної медичної комісії, яка відповіла б на запитання: чи можливе перебування хлопця в СІЗО? Слідство без переконливої мотивації відмовило в клопотанні.

Найгуманніший показав зуби

З липня по вересень 1997-го батьки Самарця, по суті, боролися за життя сина. Він, і без того слабкий здоров'ям (його визнано непридатним до служби в армії), після удару «об лутку дверей» зовсім зачахнув. А слуги Гіппократа з райлікарні невтомно підписувалися під «здоровий», «може утримуватися в СІЗО». Не коментуватиму дій лікарів, але факт залишається фактом: ця «турбота» про здоров'я людини закінчилася тим, що підсудний Самарець практично не зміг брати участь у судових засіданнях. Він сидів і мовчав. Про неадекватне сприйняття того, що відбувається, та негайне обстеження підзахисного постійно твердив адвокат, але суддя Л. Юхно був непохитний.

— Фактично він дублював слідство, — каже батько Сашка Валерій Миколайович. — Нікого не слухав, жодних доказів не брав до уваги, грубо обривав свідків і захисника. Поводився як прокурор.

> **Від автора**
>
> *Суддю Л. Юхна я заочно знаю з 1999-го. Тоді я приїздив до району у справі Володимира Сичова, звинуваченого в умисному вбивстві міліціонера. У статті я намагався довести, що, на жаль, Сичов позбавив життя людину, але без заміру, неумисне. Суддя вважав інакше і засудив колишнього бригадира рибалок до 10 років позбавлення волі. Тоді мені розповідали про те, як Юхно вів судовий розгляд. Він фактично не приховував антипатії до підсудного та його родичів, нехтував докази адвоката... Верховний Суд після публікації у «Голосі України» переглянув справу і зменшив термін покарання з 10 до 7 років...*

І все-таки всі сподівалися на правосуддя. Поведінка судді зазвичай оманлива, а рішення — непередбачуване. Принаймні для декого з учасників процесу.

Адвокат Н. Карандась переконував родичів підзахисного: доказів вини Сашка немає, отож суд звільнить його з-під варти просто в залі засідання.

...І ось дебати. Прокурор просить суд позбавити Самарця волі на 8 років. Усі ахнули, пам'ятаючи запевнення адвоката. Проте ця кара була квіточками порівняно з оголошеною: суд ізолював хлопця від суспільства на... 14 років.

Надзвичайний випадок, коли суд карає суворіше, ніж того вимагає обвинувачення. І цей випадок стався в Кам'янці-Дніпровській. Треба зазначити, що Самарцю слідство інкримінувало, крім пограбування, ще й крадіжку двох мотоциклів. Суд погодився з доказами міліції і в цьому епізоді.

Судова колегія облсуду поставилася до долі молодої людини уважніше. Вона, по-перше, скасувала вирок і припинила кримінальну справу в частині крадіжок мотоциклів (через відсутність складу злочину). По-друге, колегія визначила, що райсуд недостатньо зважив на те, що Самарця засуджено вперше, молодий, характеризується позитивно. По-третє, визнавши, що в засудженого низка захворювань, на порушення закону райсуд не визнав цю обставину як таку, що пом'якшує його відповідальність.

Одне слово, облсуд поправив районного суддю аж на шість (!) років. На моє вочевидь зухвале запитання: «Як вважати вироки щодо Сичова і Самарця —помилкою чи...»,— Юхно підвівся й, указавши мені на двері, сказав: «Честь маю». Я не образився. Якщо він і справді честь має, то я за нього радий... Не кожний слідчий, прокурор або суддя можуть цим похвалитися. Тому й доводиться поправляти їх вищим інстанціям.

Робота над помилками — процес безперервний. Але болючий, коли йдеться про виправлення судової помилки. Проте, щоб жити в ладах із совістю, судді повинні мати, окрім честі, ще й мужність. На неї покладаюся, звертаючися до суддів Верховного Суду України.

Члени колегії облсуду, на мій погляд, не врахували важливої обставини, що відкрилася під час слідства і знехтувана райсудом: алібі Самарця. У ніч злочину він, за твердженням Марії Олексюк, був з нею.

Друга обставина: факт побиття Саші, після чого він обмовив себе. А в постановах пленумів Верховного Суду № 10 від 7.07.95 р. і № 9 від 1.04.96 р. указано, що коли докази отримано незаконним шляхом, то суди мають визнавати їх неприпустимими і не зважати на них під час постанови обвинувального вироку.

Третя — відсутність відбитків пальців рук, фото, речових доказів тощо, тобто вкрай низький професійний рівень слідства, яке, до речі, й не намагалося знайти співучасника злочину.

Четверта... П'ята...

Панове судді Верховного Суду, ви, досвідчені професіонали, легко знайдете помилки в цій справі. Було б тільки бажання розібратися і вийти, хоча й вибоїстим шляхом, до Істини.

Іван ІЛЛЯШ.

Кам'янка-Дніпровська
Запорізької області.

Неправдиві показання стали основою обвинувачення

Погляд на «Курск» із Прибужжя...

або Чому не затребувано унікальні розробки миколаївських учених і практиків для врятування аварійних підводних човнів та їхніх екіпажів?

Аномалії

Винесене в підзаголовок публікації запитання не раз поставало на берегах Південного Бугу після того, як у серпні минулого року в Баренцовому морі зазнав аварії російський атомний підводний крейсер «Курск» і там розгорнулися рятувальні (на жаль, безрезультатні) операції. Постає воно й тепер, коли Росія готується підіймати човен, що потонув. Роботи намічають вести, як і торік, з участю іноземних фірм. Бо самотужки наш загалом могутній північний сусід, з'ясувалося, виконати їх неспроможний. А залучення іноземців, які «обмацуватимуть» усі шпарини судна, загрожує (отака дилема!) розкриттям таємниць унікального бойового корабля. Тому росіяни і вдаються до всіляких зволікань, обмежень та застережень. Ще тоді, влітку й восени минулого року, сміємо припустити, саме через це затяглися рятувальні роботи, втрачено чимало дорогоцінного часу. Тепер човен планують начебто розрізати на дві частини, а під час підняття меншої з них, але особливо засекреченої, обійтися без участі іноземних фахівців...

Фото Рейтер.

Що ж, приховувати від «потенційного противника» на «Курске» і справді є що. Передусім — надзвукові протикорабельні ракети великої дальності «Граніт»: стартова маса — 7 тонн, довжина корпусу — 10 метрів, швидкість польоту — 2800 кілометрів на годину, дальність польоту — понад 500 кілометрів, здатність нести будь-які типи бойових зарядів. І головне, завдяки унікальній системі штучного інтелекту, —здатність ракет самим безпомилково і з найбільшою ефективністю обирати після запуску конкретні цілі та бути недосяжними для перехоплення з боку противника. Коли незадовго до аварії «Курск» ходив на бойову службу в Середземне море, командування 6-м флотом США було змушене кинути всі сили на його пошуки, однак виявити підводний крейсер так і не змогло. Тоді знайшли за потрібне нанести на морські карти коло діаметром 500 кілометрів і суворо заборонити входити до тієї зони американським кораблям. «Курск», отже, самою своєю присутністю сковував сили флоту США і примусив його командування попклуватися про безпеку.

«Є всі підстави гадати, — вважає генеральний директор, генеральний конструктор Реутовського НВО «Машинобудування» Герберт Єфремов, — що флот США не втратить нагоди одержати докладну інформацію про нашу ракету, в тім числі для створення системи захисту від неї. І тут не слід допускати ілюзій щодо різних міжнародних договорів, етичних законів». Серйозна перестoрога з боку керівника колективу, який оті надсекретні ракети створив. А водночас — допуск до робіт іноземців. Чи й справді не можна обійтися без них?

У Миколаєві, хоч би з ким із фахівців говорив про те, на таке запитання відповідають: нині, напевне, таки не можна, бо реальні шанси щодо цього, які Росія мала, втрачено. А мала вона їх великою мірою саме завдяки пошукам та знахідкам миколаївців.

У зв'язку з цим доктор технічних наук професор Борис Бугаєнко та кандидат технічних наук, заслужений раціоналізатор України Анатолій Галь, які безпосередньо причетні до тих пошуків та знахідок, перелічують факти не такої вже й далекої минувшини.

■ **1967 рік.** Миколаївський суднобудівний завод імені 61 комунара здав ВМФ СРСР рятувально-підйомне судно «Карпати», якому через два роки випало відіграти вирішальну роль у здійсненні унікального підняття й транспортування потонулого підводного човна Північного флоту. За допомогою технічних засобів, у проектуванні яких брало участь миколаївське ПКБ «Прогрес», човен водотоннажністю 1160 тонн вдалося підняти з глибини 200 метрів на стропах під корпус судна безводолазним методом і транспортувати у підвішеному під днищем «Карпат» стані у бухту на відстань понад 100 морських миль. У світовій практиці аналогій такій операції до того ще не було.

■ **1980 і 1989 роки.** На тому ж підприємстві споруджено два судна (відповідно «Ельбрус» і «Алагез»), що поклали початок новому напряму проведення рятувальних операцій — з використанням автономних підводних апаратів з великими глибинами занурення (600—2000 метрів). Для спуску і підняття апаратів ПКБ «Прогрес» створило унікальний пристрій вантажопідйомністю 100 тонн з кожного борту (головним конструктором його був якраз Б. Бугаєнко. — **Авт.**). Цей агрегат міг надійно функціонувати за шторму в 5—6 балів при висоті хвилі до 6 метрів. За своїми характеристиками діючі на «Ельбрусі» й «Алагезі» рятувальні комплекси й донині є найсучаснішими у світі. Вони могли б, переконані фахівці, добре прислужитися під час проведення операцій у зв'язку з аварією «Курска» (шторм оцінювався тоді десь до 5 балів, а глибина, на якій потонув крейсер, — у 100 метрів).

Однак не прислужилися. Чому? Де були в ті вирішальні години й дні? «Алагез» ще «напівживий», десь на Тихому океані. Але... розукомплектований, нема вже на ньому, по суті, отого унікального рятувального комплексу. А занехаяний «Ельбрус» у Севастополі взагалі списали на металобрухт. За непотрібністю? До речі, у складі ВМС США і досі залишаються рятувальні судна, споруджені на десяток років раніше.

■ **80-ті роки.** ПКБ «Прогрес» веде розробку спуско-підйомного устаткування для глибоководного водолазного комплексу, покликаного забезпечити роботу водолазів на глибині 400—450 метрів (спільно з російськими конструкторами й виробничниками). За значного ступеню готовності ці роботи на початку 90-х років було припинено. (Нагадаймо: для підняття із потонулого «Курска» загиблих уже моряків було найнято норвезьких водолазів, здатних працювати, як відомо, на глибинах, що не набагато перевищують 100-метрову).

■ **90-ті роки.** Авторський колектив під керівництвом Б. Бугаєнка та А. Галя запропонував канатно-лебідковий комплекс, який можна монтувати на великих танкерах, що їх випускає, скажімо, Чорноморський суднобудівний завод у Миколаєві. Проект зорієнтований на використання вже створеного й відлагодженого у виробництві устаткування й понтонного захвату, ідея якого знову інтенсивно обговорюється у зв'язку з намірами підняти «Курск». Та пропозиція миколаївців залишається, на жаль, незатребуваною.

Початок 90-х років. На заводі імені 61 комунара споруджували на замовлення Росії рятувальне судно «Аюдаг», на якому мали встановити ще надійніше й ефективніше, аніж на «Ельбрусі» й «Алагезі», спуско-підйомне устаткування розробки ПКБ «Прогрес». Та замовник раптом припинив фінансування.

Пам'ятаю, мені в той час випало якраз відвідати завод. Його тодішній генеральний директор Ігор Овдієнко з гіркотою говорив:

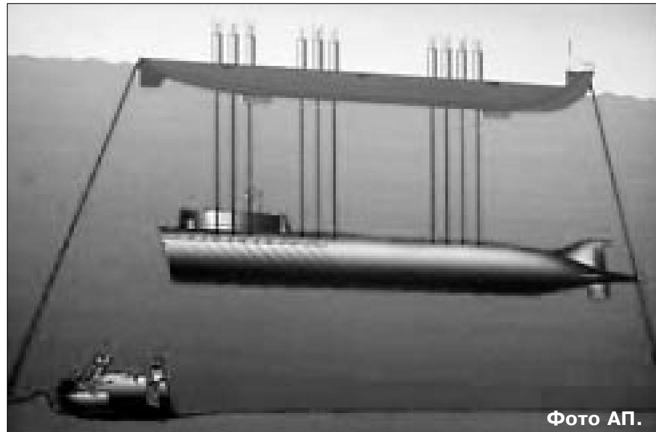
— Укладений договір скасував особисто перший віце-прем'єр Росії Єгор Гайдар. Сказавши при цьому: «Ми не будемо фінансувати українське підприємство». Це — велика помилка, за яку колись ще доведеться розплачуватися...

Недобудований корпус судна продали на металобрухт. А розплачуватися, як бачимо, таки справді довелося — життями 118 моряків-підводників «Курска».

Кажемо так без найменшої зловтіхи, навпаки — з сумом та жалем. Дай Боже, щоб трагедія «Курска» ніколи ні з ким не повторилася. Та і в Україні, і в Росії у народі недарма мудро мовлять: «На Бога надійся, але й сам пильнуй!» Розробки миколаївських науковців і практиків, які тривалий час здійснювали їх у тісній співпраці зі своїми колегами із Санк-Петербурга, Нижнього Новгорода, Волгограда та інших російських міст, мають бути затребувані. Задля створення найсучасніших аварійно-рятувальних плавучих комплексів, безпеки людей, яким випало нести вахту в морях і океанах.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Фото АП.

А розплачуватися довелося життями 118 моряків-підводників «Курска»

Актуально

Україна має новий Кримінальний кодекс

Підписаний Президентом України Леонідом Кучмою прийнятий Верховною Радою Кримінальний кодекс набере чинності 1 вересня нинішнього року.

Загальне враження після ознайомлення з документом: декриміналізація поведінки особи. Значна кількість діянь, що раніше визнавалися злочинами, переходить до цивільно-правових або адміністративних правопорушень. Водночас у кодексі передбачено деякі нові види злочинів. Наприклад, за порушення вимог законодавства в частині несумісності представницького мандата з іншими видами діяльності, за порушення авторського права і порушення прав на об'єкти промислової власності, за незаконне використання товарного знака, незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж. До речі, можливо, останнє охолодить так званих хакерів, котрі запускають віруси до комп'ютерів та знищують або змінюють інформацію.

Зазнали змін й види покарань. Виключено, наприклад, позбавлення батьківських прав та громадську догану. Смертна кара замінена на довічне позбавлення волі, яким караються особи, що скоїли особливо тяжкі злочини. Цей вид покарання не застосовується до осіб до 18 років і до осіб старше 65 років, а також до жінок, які були вагітні на момент здійснення злочину або на момент скоєння вироку суду.

На відміну від старого Кримінального кодексу в прийнятому Верховною Радою КК види покарань доповнені громадськими роботами. Такі роботи повинні виконуватися засудженими у вільний від роботи час безоплатно. Суспільно корисні роботи, які мають виконувати такі засуджені, визначають органи місцевого самоврядування на термін від 60 до 240 годин і тривалістю не більш ніж 4 години на день, для неповнолітніх — від 30 до 120 годин і тривалістю не більше двох годин на день.

Також доповнено кодекс такими видами покарання, як арешт та обмеження волі.

Покарання у вигляді арешту полягає в утримуванні засудженого в умовах ізоляції і встановлюється на строк від одного до шести місяців. Арешт не застосовується до осіб віком до 16 років, вагітних жінок та до жінок, які мають дітей віком до семи років. Покарання у вигляді обмеження волі полягає в утримуванні особи в кримінально-виконавчих установах відкритого типу без ізоляції від суспільства в умовах здійснення за нею нагляду з обов'язковим залученням засудженого до праці. Щось на зразок колишнього умовного засудження з обов'язковою працею на будівництвах народного господарства («хіміки»). Обмеження волі встановлюється на строк від одного до п'яти років. Обмеження волі не застосовується до неповнолітніх, вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до чотирнадцяти років, до осіб, що досягли пенсійного віку, військовослужбовців строкової служби та до інвалідів першої і другої групи.

У прийнятому Кримінальному кодексі виключена карна відповідальність за наклеп і за образу, хоча проект кодексу містив відповідні статті, а також статтю про відповідальність за посягання на честь і гідність Президента України. Ймовірно, останні події, пов'язані із зникненням Георгія Гонгадзе, істотно вплинули на депутатський корпус, та й сам Президент навряд чи наважився в цій ситуації будь-що заперечувати. Доречно в цьому напрямі кодексом встановлена відповідальність за перешкоджання законній професійній діяльності журналістів.

Нарешті кодекс визначає категорії «організована група» та «злочинна організація», що дасть правові підстави для ефективної боротьби з організованою злочинністю.

Іще одна, не менш важлива особливість введення нового Кримінального кодексу. З моменту набрання кодексом чинності звільняються від покарання (основного і додаткового) особи, засуджені за старим кодексом за діяння, відповідальність за які вже не передбачена новим кодексом, порушені кримінальні справи за статтями, не передбаченими кодексом, підлягають закриттю, не виконуються вироки в частині конфіскації майна і стягнення штрафу, якщо до набрання чинності кодексом конфісковане майно не було вилучене і реалізоване, а штраф не був стягнутий у разі, якщо за злочин конфіскація майна і накладення штрафу не передбачені новим кодексом.

Прийняття нового КК є одним із зобов'язань України після вступу країни до Ради Європи.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про охорону дитинства

Цей Закон визначає охорону дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет і з метою забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист та всебічний розвиток встановлює основні засади державної політики у цій сфері.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

дитина — особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно з законом, застосовуваним до неї, вона не набуває прав повноліття раніше;

дитинство — період розвитку людини до досягнення повноліття;

охорона дитинства — система державних та громадських заходів, спрямованих на забезпечення повноцінного життя, всебічного виховання і розвитку дитини та захисту її прав;

дитина-сирота — дитина, в якої померли чи загинули батьки;

діти, позбавлені батьківського піклування, —діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також підкинуті діти, діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовились батьки, та безпритульні діти;

безпритульні діти — діти, які були покинуті батьками, самі залишили сім'ю або дитячі заклади, де вони виховувались, і не мають певного місця проживання;

дитина-інвалід — дитина зі стійким розладом функцій організму, спричиненим захворюванням, травмою або вродженими вадами розумового чи фізичного розвитку, що зумовлюють обмеження її нормальної життєдіяльності та необхідність додаткової соціальної допомоги і захисту;

дитина-біженець — дитина-іноземець (іноземний громадянин чи особа без громадянства), якій у порядку та на підставах, визначених Законом України «Про біженців», надано статус біженця;

неповна сім'я — сім'я, що складається з матері або батька і дитини (дітей);

багатодітна сім'я — сім'я, що складається з батьків (або одного з батьків) і трьох та більше дітей;

прийомна сім'я — сім'я, яка добровільно взяла із закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, від 1 до 4 дітей на виховання та спільне проживання;

дитячий будинок сімейного типу — окрема сім'я, яка створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, які беруть на виховання та спільне проживання не менш як 5 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Стаття 2. Законодавство про охорону дитинства та його завдання

Законодавство про охорону дитинства ґрунтується на Конституції України, Конвенції ООН про права дитини, міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і складається з цього Закону, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у цій сфері.

Завданням законодавства про охорону дитинства є розширення соціально-правових гарантій дітей, забезпечення фізичного, інтелектуального, культурного розвитку молодого покоління, створення соціально-економічних і правових інститутів з метою захисту прав та законних інтересів дитини в Україні.

Стаття 3. Основні принципи охорони дитинства

Всі діти на території України, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я та народження дітей і їх батьків (чи осіб, які їх замінюють) або будь-яких інших обставин, мають рівні права і свободи, визначені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

У порядку, встановленому законодавством, держава гарантує всім дітям рівний доступ до безоплатної юридичної допомоги, необхідної для забезпечення захисту їх прав.

Стаття 4. Система заходів щодо охорони дитинства

Система заходів щодо охорони дитинства в Україні включає:

визначення основних правових, економічних, організаційних, культурних та соціальних засад щодо охорони дитинства, удосконалення законодавства про правовий і соціальний захист дітей, приведення його у відповідність з міжнародними правовими нормами у цій сфері;

забезпечення належних умов для охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності, зростання в сімейному оточенні в атмосфері миру, гідності, взаємоповаги, свободи та рівності;

проведення державної політики, спрямованої на реалізацію цільових програм з охорони дитинства, надання дітям пільг, переваг та соціальних гарантій у процесі виховання, навчання, підготовки до трудової діяльності, заохочення наукових досліджень з актуальних проблем дитинства;

встановлення відповідальності юридичних і фізичних осіб (посадових осіб і громадян) за порушення прав і законних інтересів дитини, заподіяння їй шкоди.

Стаття 5. Організація охорони дитинства

Основні засади охорони дитинства та державну політику у цій сфері визначає Верховна Рада України шляхом затвердження відповідних загальнодержавних програм.

Проведення державної політики щодо охорони дитинства, розробку і здійснення цільових загальнодержавних програм соціального захисту та поліпшення становища дітей, координацію діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади у цій сфері забезпечує Кабінет Міністрів України. Щорічно Кабінет Міністрів України звітує Верховній Раді України про стан демографічної ситуації в Україні, становище дітей та тенденції його змін у ході впроваджених соціально-економічних перетворень.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції, визначеної законом, забезпечують:

проведення державної політики у сфері охорони дитинства, розроблення і здійснення галузевих та регіональних програм поліпшення становища дітей, вирішення інших питань у цій сфері;

розвиток мережі навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, соціального захисту, а також позашкільних навчальних закладів, діяльність яких спрямована на організацію дозвілля, відпочинку і оздоровлення дітей, зміцнення їх матеріально-технічної бази;

вирішення питань щодо встановлення опіки і піклування, створення інших передбачених законодавством умов для виховання дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, а також для захисту особистих і майнових прав та інтересів дітей;

організацію безкоштовного харчування учнів 1-3 класів загальноосвітніх навчальних закладів, а також дітей-сиріт, дітей з неповних та багатодітних сімей у професійно-технічних навчальних закладах;

організацію пільгового проїзду міським пасажирським транспортом (крім таксі), автомобільним транспортом загального користування (крім таксі) в сільській місцевості учнів загальноосвітніх навчальних закладів, а також дітей-сиріт, дітей з неповних та багатодітних сімей, що навчаються в професійно-технічних навчальних закладах;

вирішення питань про надання пільг та державної допомоги дітям та сім'ям з дітьми відповідно до законодавства;

вжиття інших заходів щодо охорони дитинства, віднесених до їх компетенції законодавством України.

Компетенція інших органів виконавчої влади у сфері охорони дитинства визначається законодавством.

У порядку, встановленому законодавством, трудові колективи, благодійні та інші громадські організації, фізичні особи можуть брати участь у забезпеченні реалізації заходів з охорони дитинства, поліпшення становища дітей, створення розвиненої системи патронату дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, підтримки батьків або осіб, які їх замінюють, заходів, спрямованих на забезпечення відповідних умов для виховання, освіти, всебічного гармонійного культурного і фізичного розвитку дитини.

Держава сприяє трудовим колективам, громадським та благодійним організаціям, іншим об'єднанням громадян і фізичним особам у їх діяльності, спрямованій на поліпшення становища дітей, охорону їх прав та інтересів, заохочує розвиток усіх форм благодійності, патронату і спонсорства щодо дітей шляхом надання податкових, інвестиційних, митних, кредитних та тарифних пільг у порядку, встановленому законами України.

Розділ II. ПРАВА ТА СВОБОДИ ДИТИНИ

Стаття 6. Право на життя та охорону здоров'я

Кожна дитина має право на життя з моменту визначення її живонародженою та життєздатною за критеріями Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Держава гарантує дитині право на охорону здоров'я, безоплатну кваліфіковану медичну допомогу в державних і комунальних закладах охорони здоров'я, сприяє створенню безпечних умов для життя і здорового розвитку дитини, раціонального харчування, формуванню навичок здорового способу життя.

З цією метою держава вживає заходів щодо:

зниження рівня смертності немовлят і дитячої смертності;

забезпечення надання необхідної медичної допомоги всім дітям;

боротьби з хворобами і недоїданням, у тому числі шляхом надання дітям доступу до достатньої кількості якісних харчових продуктів та чистої питної води;

створення безпечних і здорових умов праці;

надання матерям належних послуг з охорони здоров'я у допологовий і післяпологовий періоди;

забезпечення всіх прошарків суспільства, зокрема батьків і дітей, інформацією щодо охорони здоров'я і здорового харчування дітей, переваг грудного вигодовування, гігієни, санітарних умов проживання дітей та запобігання нещасним випадкам;

розвитку просвітницької роботи, послуг у галузі планування сім'ї та охорони репродуктивного здоров'я;

пільгового забезпечення дітей ліками та харчуванням у порядку, встановленому законодавством.

Стаття 7. Право на ім'я та громадянство

Кожна дитина з моменту народження має право на ім'я та громадянство. Місце і порядок реєстрації народження дитини визначаються законодавством про шлюб та сім'ю, реєстрацію актів громадянського стану, а підстави і порядок набуття та зміни громадянства визначаються Законом України «Про громадянство України», іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 8. Право на достатній життєвий рівень

Кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку.

Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за створення умов, необхідних для всебічного розвитку дитини, відповідно до законів України.

Стаття 9. Право дитини на вільне висловлення думки та отримання інформації

Кожна дитина має право на вільне висловлювання особистої думки, формування власних поглядів, розвиток власної суспільної активності, отримання інформації, що відповідає її віку. Це право включає свободу розшукувати, одержувати, використовувати, поширювати та зберігати інформацію в усній, письмовій чи іншій формі, за допомогою творів мистецтва, літератури, засобів масової інформації, засобів зв'язку (комп'ютерної, телефонної мережі тощо) чи інших засобів на вибір дитини, їй забезпечується доступ до інформації та матеріалів з різних національних і міжнародних джерел, особливо тих, які сприяють здоровому фізичному і психічному розвитку, соціальному, духовному та моральному благополуччю.

Діти мають право звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, засобів масової інформації та їх посадових осіб із зауваженнями та пропозиціями стосовно їхньої діяльності, заявами та клопотаннями щодо реалізації своїх прав і законних інтересів та скаргами про їх порушення.

З метою реалізації цього права держава сприяє:

поширенню засобами масової інформації матеріалів, корисних для розвитку дитини;

виданню та розповсюдженню дитячої літератури та підручників шляхом створення пільгових умов для їх видання;

міжнародному співробітництву у сфері обміну та поширення інформації та матеріалів, що надходять із різних національних та міжнародних джерел;

діяльності засобів масової інформації, спрямованій на задоволення мовних потреб дітей, у тому числі тих, які належать до національних меншин.

Здійснення прав дитини на вільне висловлювання думки та отримання інформації може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету та неупередженості правосуддя.

Стаття 10. Право на захист від усіх форм насильства

Кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності. Дисципліна і порядок у сім'ї, навчальних та інших дитячих закладах мають забезпечуватися на принципах, що ґрунтуються на взаємоповазі, справедливості і виключають приниження честі та гідності дитини.

Держава здійснює захист дитини від:

усіх форм фізичного і психічного насильства, образи, недбалого і жорстокого поводження з нею, експлуатації, включаючи сексуальні зловживання, у тому числі з боку батьків або осіб, які їх замінюють;

втягнення у злочинну діяльність, залучення до вживання алкоголю, наркотичних засобів і психотропних речовин;

залучення до екстремістських релігійних психокультових угруповань та течій, використання її для створення та розповсюдження порнографічних матеріалів, примушування до проституції, жебрацтва, бродяжництва, втягнення до азартних ігор тощо.

Держава через органи опіки і піклування, служби у справах неповнолітніх у порядку, встановленому законодавством, надає дитині та особам, які піклуються про неї, необхідну допомогу у запобіганні та виявленні випадків жорстокого поводження з дитиною, передачі інформації про ці випадки для розгляду до відповідних уповноважених законом органів для проведення розслідування і вжиття заходів щодо припинення насильства.

Дитина вправі особисто звернутися до органу опіки та піклування, служби у справах неповнолітніх, інших уповноважених органів за захистом своїх прав, свобод і законних інтересів.

Розголошення чи публікація будь-якої інформації про дитину, що може заподіяти їй шкоду, без згоди законного представника дитини забороняється.

Процедура розгляду скарг дітей на порушення їх прав і свобод, жорстоке поводження, насильство і знущання над ними в сім'ї та поза її межами встановлюється законодавством.

Розділ III. ДИТИНА І СІМ'Я

Стаття 11. Дитина і сім'я

Сім'я є природним середовищем для фізичного, духовного, інтелектуального, культурного, соціального розвитку дитини, її матеріального забезпечення і несе відповідальність за створення належних умов для цього.

Кожна дитина має право на проживання в сім'ї разом з батьками або в сім'ї одного з них та на піклування батьків.

Батько і мати мають рівні права та обов'язки щодо своїх дітей. Предметом основної турботи та основним обов'язком батьків є забезпечення інтересів своєї дитини.

Стаття 12. Права, обов'язки та відповідальність батьків за виховання та розвиток дитини

Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право і зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці.

Виховання дитини має спрямовуватися на розвиток її особистості, поваги до прав, свобод людини і громадянина, мови, національних історичних і культурних цінностей українського та інших народів, підготовку дитини до свідомого життя у суспільстві в дусі взаєморозуміння, миру, милосердя, забезпечення рівноправності всіх членів суспільства, злагоди та дружби між народами, етнічними, національними, релігійними групами.

Держава надає батькам або особам, які їх замінюють, допомогу у виконанні ними своїх обов'язків щодо виховання дітей, захищає права сім'ї, сприяє розвитку мережі дитячих закладів.

Позбавлення батьківських прав або відібрання дитини у батьків без позбавлення їх цих прав не звільняє батьків від обов'язку утримувати дітей.

Порядок і розміри відшкодування витрат на перебування дитини в будинку дитини, дитячому будинку, дитячому будинку-інтернаті, школі-інтернаті, дитячому будинку сімейного типу, прийомній сім'ї, іншому закладі для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, встановлюються законодавством України.

Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за порушення прав і обмеження законних інтересів дитини на охорону здоров'я, фізичний і духовний розвиток, навчання, невиконання та ухилення від виконання батьківських обов'язків відповідно до закону.

У разі відмови від надання дитині необхідної медичної допомоги, якщо це загрожує її здоров'ю, батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність згідно з законом. Медичні працівники у разі критичного стану здоров'я дитини, який потребує термінового медичного втручання, зобов'язані попередити батьків або осіб, які їх замінюють, про відповідальність за залишення дитини в небезпеці.

Стаття 13. Державна допомога сім'ям з дітьми

З метою створення належних матеріальних умов для виховання дітей у сім'ях держава надає батькам або особам, які їх замінюють, соціальну допомогу, передбачену Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та іншими законами України.

Сім'ям з дітьми у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України, надаються пільгові довгострокові кредити на придбання житла, предметів довгострокового користування та житлове будівництво.

Стаття 14. Розлучення дитини з сім'єю

Діти та батьки не повинні розлучатися всупереч їх волі, за винятком випадків, коли таке розлучення необхідне в інтересах дитини і цього вимагає рішення суду, що набрало законної сили.

Під час вчинення дій, пов'язаних з розлученням дитини з одним або обома батьками, а також інших дій, що стосуються дитини, в порядку, встановленому законом, судом заслуховується думка та побажання дитини.

Стаття 15. Спілкування дитини з батьками, які проживають окремо

Дитина, яка проживає окремо від батьків або одного з них, має право на підтримання з ними регулярних особистих стосунків і прямих контактів.

Батьки, які проживають окремо від дитини, зобов'язані брати участь у її вихованні і мають право спілкуватися з нею, якщо судом визнано, що таке спілкування не перешкоджатиме нормальному вихованню дитини.

У разі коли батьки не можуть дійти згоди щодо участі одного з батьків, який проживає окремо, у вихованні дитини, порядок такої участі визначається органами опіки та піклування за участю батьків, виходячи з інтересів дитини. Рішення органів опіки та піклування з цих питань можуть бути оскаржені в суді у

порядку, встановленому законом.

Дитина має право на отримання інформації про відсутніх батьків, якщо це не завдає шкоди її психічному і фізичному здоров'ю.

Стаття 16. Спілкування дитини з батьками, які проживають у різних державах

Дитина, батьки якої проживають у різних державах, має право на регулярні особисті стосунки і прямі контакти з обома батьками. Дитина та її батьки для возз'єднання сім'ї мають право на вільний в'їзд в Україну та виїзд з України у порядку, встановленому законом.

Стаття 17. Право дитини на майно

Кожна дитина, в тому числі й усиновлена, має право на одержання в установленому законом порядку в спадщину майна і грошових коштів батьків чи одного з них у разі їх смерті або визнання їх за рішенням суду померлими незалежно від місця проживання. Дитина, батьки якої позбавлені батьківських прав, не втрачає права на успадкування їх майна.

У разі визнання батьків або одного з них рішенням суду безвісно відсутніми дитина має право на утримання за рахунок їх коштів і майна.

Батьки або особи, які їх замінюють, не мають права без дозволу органів опіки і піклування укладати договори, які підлягають нотаріальному посвідченню або спеціальній реєстрації, відмовлятися від належних дитині майнових прав, здійснювати розподіл, обмін, відчуження житла, зобов'язуватися від імені дитини порукою, видавати письмові зобов'язання.

Суд у разі позбавлення батьків батьківських прав або відібрання дитини без позбавлення батьківських прав одночасно накладає заборону на відчуження майна та житла дітей, про що повідомляє нотаріальну контору за місцем знаходження майна та житла.

Інші майнові права дитини та порядок їх захисту встановлюються законами України.

Стаття 18. Право дитини на житло

Держава забезпечує право дитини на проживання в таких санітарно-гігієнічних та побутових умовах, що не завдають шкоди її фізичному та розумовому розвитку.

Діти — члени сім'ї наймача або власника жилого приміщення мають право користуватися займаним приміщенням нарівні з власником або наймачем.

Органи опіки та піклування зобов'язані здійснювати контроль за додержанням батьками або особами, які їх замінюють, майнових та житлових прав дітей при відчуженні жилих приміщень та купівлі нового житла.

Розділ IV. ДИТИНА І СУСПІЛЬСТВО

Стаття 19. Право на освіту

Кожна дитина має право на освіту.

Держава гарантує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; надання державних стипендій та пільг учням і студентам цих закладів у порядку, встановленому законодавством України.

Держава забезпечує право на вибір навчального закладу і навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування організовують облік дітей дошкільного та шкільного віку для виконання вимог щодо навчання дітей у загальноосвітніх навчальних закладах.

Учні державних професійно-технічних навчальних закладів, студенти вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, перебувають на повному утриманні держави. Порядок повного державного утримання та забезпечення учнів державних професійно-технічних навчальних закладів безоплатним харчуванням і стипендією встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування (за винятком тих, які мають вади фізичного та розумового розвитку і не можуть навчатися в загальних навчальних закладах), навчаються в загальноосвітніх школах.

Держава забезпечує пільгові умови для вступу до державних та комунальних професійно-технічних, вищих навчальних закладів дітям-інвалідам, дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, та іншим категоріям дітей, які потребують соціального захисту, за умови наявності у них достатнього рівня підготовки.

Норми навантаження у навчальних програмах та планах навчальних закладів повинні визначатися з урахуванням віку та стану здоров'я дітей. Контроль за дотриманням цих норм у порядку, встановленому законодавством, забезпечують органи управління освітою та органи охорони здоров'я.

У порядку, встановленому законодавством, держава забезпечує підтримку та заохочення особливо обдарованих дітей шляхом направлення їх на навчання до провідних вітчизняних та іноземних навчальних закладів і встановлення спеціальних стипендій.

Стаття 20. Залучення дитини до національної та світової культури

З метою сприяння соціальному, духовному, моральному благополуччю, всебічному здоровому розвитку дитини держава забезпечує їй безкоштовний доступ до національних духовних та історичних цінностей, досягнень світової культури шляхом надання можливості користування бібліотечними фондами, виставковими залами, музеями тощо. З цією метою створюється мережа спеціальних дитячих закладів культури, закладів позашкільної освіти, діяльність яких спрямовується на сприяння розвитку індивідуальної та колективної творчості дітей.

Розробка навчальних програм, що застосовуються в навчальних закладах, повинна базуватися на найкращих здобутках людства у сфері культури, засадах моралі та добра, національних духовних традиціях.

Держава сприяє випуску і забезпеченню доступності кіно- та відеофільмів, теле- і радіопередач, виданню друкованих засобів масової інформації, розрахованих на дитячу та молодіжну аудиторію, а також поширенню іншої корисної для культурного розвитку дітей інформації.

Забороняється пропагування у засобах масової інформації культу насильства і жорстокості, розповсюдження порнографії та інформації, що зневажає людську гідність і завдає шкоди моральному благополуччю дитини.

Стаття 21. Дитина і праця

Порядок застосування праці дітей визначається законодавством України про працю.

Вік, з якого допускається прийняття дитини на роботу, становить 16 років. Діти, які досягли 15-річного віку, можуть прийматися на роботу, що не завдає шкоди їх здоров'ю і навчанню, за згодою одного з батьків або особи, яка замінює батьків.

Для дітей, молодших 16 років, тривалість робочого часу обмежується відповідно до потреб їх розвитку та професійної підготовки. Час, витрачений дитиною за згодою власника або уповноваженого ним органу на професійну підготовку в межах встановленого законодавством робочого часу, зараховується як робочий час.

Забороняється залучення дітей до участі у важких роботах і роботах з шкідливими або небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах та до праці понад встановлений законодавством скорочений робочий час.

Діти приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду за наявності письмового медичного висновку про відсутність протипоказань для участі у трудовій діяльності та в подальшому до досягнення 21 року щорічно підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам.

Участь у трудовій діяльності дітей-інвалідів та дітей з вадами фізичного та розумового розвитку забезпечується шляхом створення відповідної мережі робочих місць.

З метою захисту своїх трудових прав діти, які працюють, можуть створювати професійні спілки або вступати до існуючих професійних спілок у порядку, встановленому законодавством України.

Державний контроль і нагляд за додержанням трудових прав дитини забезпечується в порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 22. Право на зайняття підприємницькою діяльністю

Діти, які досягли 16-річного віку, мають право займатися підприємницькою діяльністю, можуть бути членами колективного сільськогосподарського підприємства та членами селянського (фермерського) господарства в порядку, встановленому законом.

Стаття 23. Право на об'єднання в дитячі та молодіжні організації

Діти мають право на об'єднання в самостійні дитячі та молодіжні громадські організації за умови, що їх діяльність не суперечить Конституції України та законам України, не порушує громадський порядок і безпеку держави, права і свободи інших осіб, не шкодить моралі та здоров'ю дітей та інших громадян.

Дитячі громадські організації можуть створювати свої об'єднання, встановлювати контакти з дитячими громадськими організаціями інших країн, вступати до міжнародних дитячих об'єднань.

Створення дитячих організацій політичного та релігійного спрямування забороняється.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування надають допомогу дитячим організаціям та об'єднанням, сприяють їх роботі.

Розділ V. ДИТИНА В НЕСПРИЯТЛИВИХ УМОВАХ ТА ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

Стаття 24. Утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та безпритульних дітей

Утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечує держава.

Безпритульні діти в порядку, встановленому законом, тимчасово розміщуються у притулках для неповнолітніх служб у справах неповнолітніх, у яких створюються належні житлово-побутові умови та умови, спрямовані на забезпечення їх соціальної адаптації та підготовку до повернення у рідні сім'ї або передачі під опіку і піклування, надається правова, психологічна, медична та інша допомога таким дітям.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, повинні бути передані під опіку чи піклування, на усиновлення або влаштовані на виховання в сім'ї громадян (прийомні сім'ї), в будинки дитини, дитячі будинки, школи-інтернати, дитячі будинки сімейного типу на повне державне утримання. Вихованцям таких закладів створюються необхідні умови для їх всебічного і гармонійного розвитку, підготовки до самостійного життя та праці.

Посадові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, працівники Міністерства внутрішніх справ України, працівники органів соціального захисту населення, житлово-експлуатаційних організацій, навчальних закладів, громадяни та інші особи, яким стало відомо про факт залишення дитини без опіки (піклування) батьків, зобов'язані негайно повідомити про це органи опіки та піклування за місцем знаходження дитини.

Усиновлення допускається виключно в інтересах дитини України відповідно до закону.

Усиновлення (удочеріння) є оформлена спеціальним юридичним актом (рішенням суду) передача на виховання в сім'ю неповнолітньої дитини на правах сина чи дочки.

Усиновлення дитини, яка є громадянином України, іноземними громадянами провадиться, якщо були вичерпані всі можливості щодо передачі під опіку, піклування, на усиновлення чи виховання в сім'ї громадян України.

Переважне право серед інших іноземних громадян на усиновлення дитини, яка є громадянином України, мають іноземні громадяни країн, які уклали міжнародні договори з Україною про усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Порядок передачі дітей на усиновлення, а також здійснення контролю за умовами їх проживання і виховання в сім'ях усиновителів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Посередницька комерційна діяльність щодо усиновлення дітей, передачі їх під опіку (піклування) чи на виховання в сім'ї громадян України або громадян інших держав забороняється законом.

Порядок створення, реорганізації та ліквідації навчально-виховних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, передачі дітей на виховання та спільне проживання в прийомні сім'ї або дитячі будинки сімейного типу, а також положення про них затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Працівники закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які здійснюють виховні функції, в разі вчинення аморального проступку, не сумісного з продовженням зазначеної роботи, притягаються до дисциплінарної відповідальності у порядку, встановленому законом.

Контроль за умовами виховання і проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ях опікунів (піклувальників), усиновителів, у дитячих будинках сімейного типу, в прийомних сім'ях покладається на органи опіки і піклування або інші спеціально уповноважені органи.

Стаття 25. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Діти, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, мають право на особливий захист і допомогу з боку держави.

Відсутність одного або обох з батьків та батьківського піклування підтверджується відповідними документами, які є підставою для надання цим дітям матеріального забезпечення і пільг, передбачених законодавством України.

У разі передачі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, під опіку чи піклування, влаштування в будинки дитини, дитячі будинки, школи-інтернати, дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї жиле приміщення, в якому вони проживали, зберігається за дітьми протягом усього часу перебування їх в цих закладах, у опікунів чи піклувальників, дитячому будинку сімейного типу, прийомній сім'ї незалежно від того, чи проживають у жилому приміщенні, з якого вибули діти, інші члени сім'ї. Жиле приміщення, яке зберігається за дітьми, може бути передано в оренду іншим громадянам на строк до повернення дітей із зазначених закладів, від опікунів чи піклувальників, з прийомної сім'ї чи дитячого будинку сімейного типу.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які до передачі під опіку чи піклування, влаштування в будинки дитини, дитячі будинки, школи-інтернати, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї не мали впорядкованого житла або вселення їх в приміщення,

(Закінчення на 12-й стор.).

Передсвяткові думки

Спогади й терпіння — медицина бідних?

Недільного дня після короткого сором'язливого дзвінка відчиняю двері і чую тихе, ніби приречене від дівчини із скринькою в руках: «Пожертвуйте дещицю для допомоги туберкульозним хворим. Я з Товариства Червоного Хреста, збираємо на ліки». Вгледівши мене, інваліда I групи на милицях, зніяковіла, вибачилася: «Дзвоню, де відчинять, якби ж я знала...»

Розпач, біль, сором перехопили горло. Календар і галасливі гучномовець та телевізор нагадували про міленіум, нове століття... А ми в яке в'їхали, коли напівдіти старцюють, пошившись у вимушені жебраки, щоб ураженим недугою (часом невиліковною!) стягтися на шприци, бинти та ліки?! І що то за радість, коли з'являться від щедрої спонсорської руки чи закордонної гуманітарки продуктові, санітарно-гігієнічні пакети?.. Мені скажуть: доба така, країні важко, ковдра куценька, а її тягнуть, щоб грішне тіло злиднів прикрити. Погоджуюсь. Розумію.

А дівчинка з червоно-білою скринькою стоїть в очах.

Хто збирав рублі на боротьбу з туберкульозом у 40-х роках? А хвороба косила і бідних, і заможних... Що, запитую себе, подала б моя мама Ніна Захарівна Прошина навесні 1949-го, що за неповні два місяці втратила чоловіка-годувальника, вбитого тими ж сухотами, і маму, з п'ятьма дітьми на руках, а в мене, семимісячного недоноска 46-го, до того ж туберкульоз хребта?

Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом тоді ще не було. Зате приймали понівечених недугою дітей санаторії в Боярці, Умані, Звенигородці. Хай не все вдавалося самовідданим рятівникам, та вони забирали у смерті сотні тисяч калік.

Улітку 54-го мене із загостренням, напівскрученого, виболілого, прийняв санаторій всесоюзного значення «Южный».

Квітував в Одесі лише дев'ятий повоєнний червень. Як і нині, країна бідувала. Війна ще дихала так близенько, а нас годували вишуканими обідами з м'ясними та рибними стравами, печивом, соками, фруктами, овочами. Лише в Одесі я дізнався, що є фініки, цитрусові, ікра паюсна, далекосхідні кальмари, тріскова печінка в олії... Ми не купували підручників, зошитів, імпортних ліків, а нас лікували, оперували, вчили, виховували. Держава робила все, щоб ми вижили. Я закінчив школу при санаторії. Такі, як я, одержували атестат зрілості і йшли в життя з вірою, що будемо потрібні країні.

Ставали спортсменами, акторами, музикантами, співаками, науковцями тимчасово приречені діти війни. Чи міг би сьогодні стати професором-екологом мій друг із Рівного Борис Харченко — повоєнний сирота, якому в столичному інституті ортопедії і травматології подарували щастя ходити, навчатися у вузі, долати вершини науки. Мої товариші по нещастю не лишилися на обочині, працюють не гірше, а частіше краще за здорових, одружились, мають дітей, онуків.

До речі, дитячих кістково-туберкульозних санаторіїв в Одесі і Криму тоді налічувалося з десяток. Завдяки їм у 70-ті роки ми з гордістю констатували: «Туберкульоз переможено!» Та в переможному запалі бозна з чиєї милості стали зачиняти двері багатьох лікувальних закладів, а більшість перепрофілювали.

Хто сьогодні дасть притулок ураженим недугою дітям третього тисячоліття? Медицина сягнула небачених вершин, медичне обслуговування за Конституцією безплатне, а в моїй альма матер на березі Чорного моря лежачі чекають грошових переказів із Закарпаття, Полісся, Донеччини, Криму. Що там у бюджеті закладено? Іноді думаю: а таки прикро, що народним депутатам Верховної Ради не став хтось «із наших». Дивись, лобіював би інтереси частки населення, якій лишається згадати у втіху жарт насмішників французів, що терпіння — медицина бідних. А для декого — і спогади. Тепер уже про минуле століття...

Віталій ПРОШИН,
журналіст.
Корсунь-Шевченківський
Черкаської області.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про охорону дитинства

(Початок на 10—11-й стор.).

яке зберігалося за ними, неможливе, забезпечуються позачергово впорядкованим житлом за останнім місцем проживання в порядку, встановленому законодавством України.

Держава гарантує матеріальну допомогу на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, у дитячих будинках сімейного типу і прийомних сім'ях у порядку, встановленому законодавством України.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, підлягають обов'язковому державному страхуванню до досягнення ними 18-річного віку.

Держава гарантує працевлаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, після повернення їх з дитячих закладів, від опікунів чи піклувальників, з дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей, закінчення навчання в державних та комунальних навчальних закладах.

Стаття 26. Захист прав дітей-інвалідів та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку

Дискримінація дітей-інвалідів та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку забороняється.

Держава сприяє створенню дітям-інвалідам та дітям з вадами розумового або фізичного розвитку необхідних умов, рівних з іншими громадянами можливостей для повноцінного життя та розвитку з урахуванням індивідуальних здібностей та інтересів, гарантує надання їм відповідної матеріальної допомоги, встановлення одному з батьків дитини-інваліда чи особі, яка його замінює, на підприємстві, в установі чи організації незалежно від форм власності, за його згодою, скороченого робочого дня, надання додаткової оплачуваної відпустки на строк до 5 днів, відпустки без збереження заробітної плати та інших пільг, передбачених законодавством України.

Дітям-інвалідам та дітям з вадами розумового або фізичного розвитку надається безоплатна спеціалізована медична, дефектологічна і психологічна допомога та здійснюється безоплатне протезування у відповідних державних і комунальних закладах охорони здоров'я, надається можливість отримати базову, професійно-технічну та вищу освіту, в тому числі в домашніх умовах. Таким дітям гарантується безоплатне забезпечення засобами індивідуальної корекції.

З метою створення умов для безперешкодного доступу дітей-інвалідів та дітей з вадами фізичного розвитку до об'єктів соціальної інфраструктури планування та забудова населених пунктів, формування жилих районів, розробка проектних рішень, будівництво та реконструкція будинків, споруд та їх комплексів, об'єктів та засобів громадського транспорту повинні здійснюватися з дотриманням вимог Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

Діти-інваліди, які позбавлені батьківського піклування і проживають у державних або комунальних дитячих закладах, після досягнення повноліття забезпечуються житлом в порядку, встановленому статтею 33 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

Стаття 27. Заклади для дітей-інвалідів та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку

Для дітей-інвалідів та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку, які не можуть навчатися в загальних навчальних закладах, створюються спеціальні загальноосвітні школи (школи-інтернати), загальноосвітні санаторні школи (школи-інтернати), будинки-інтернати для дітей-інвалідів, дошкільні та інші заклади, в яких вони утримуються за рахунок держави. При направленні дітей до таких закладів останні мають обиратися з урахуванням принципу їх максимальної територіальної наближеності до місця проживання батьків або осіб, що їх замінюють.

Кошти на фінансування будівництва та утримання закладів для дітей-інвалідів і дітей з вадами розумового або фізичного розвитку в Державному бюджеті України, бюджеті Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетах виділяються окремою статтею.

Стаття 28. Захист дітей, які постраждали внаслідок стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф

Дітям, які постраждали внаслідок стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, держава забезпечує всебічну підтримку. В порядку, встановленому законодавством, їм гарантується першочергове і невідкладне відселення з небезпечної зони, надання кваліфікованої безоплатної медичної допомоги, пенсійного, соціального та іншого забезпечення, компенсацій за втрачене або пошкоджене майно та житло, вживаються заходи щодо сприяння возз'єднанню з членами сім'ї.

Стаття 29. Державна допомога дітям, ураженим ВІЛ-інфекцією, та дітям, хворим на інші невиліковні та тяжкі хвороби

Дітям, ураженим ВІЛ-інфекцією (ВІЛ-інфіковані та хворі на СНІД), гарантується державна допомога в порядку та обсягах, визначених Законом України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення».

Діти, хворі на інші невиліковні та тяжкі хвороби, мають право на державну допомогу в порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 30. Заборона участі дітей у воєнних діях і збройних конфліктах

Участь дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, створення дитячих воєнізованих організацій та формувань, пропаганда серед дітей війни і насильства забороняються.

Держава вживає всіх можливих заходів для забезпечення захисту прав дітей, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів, та догляду за ними, їм надається матеріальна, медична та інша допомога, в разі потреби їх влаштовують у заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, заклади охорони здоров'я тощо.

Стаття 31. Захист дітей-біженців

Держава вживає всіх можливих заходів для забезпечення захисту на території України прав дітей-біженців та догляду за ними.

Держава через органи опіки і піклування за місцем перебування дитини сприяє розшуку її батьків, інших членів сім'ї чи родичів, надаючи матеріальної, медичної та іншої допомоги, а в разі потреби її влаштуванню до закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, закладів охорони здоров'я тощо. У разі коли батьки чи родичі дитини не знайдені, їй надаються відповідно до законодавства України права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Стаття 32. Захист дитини від незаконного переміщення

У порядку, встановленому законодавством України та відповідними міжнародними договорами, держава вживає заходів для боротьби з незаконним переміщенням, вивезенням та неповерненням дітей з-за кордону, їх викраденням, торгівлею та контрабандою ними.

Стаття 33. Захист прав дитини на особисту свободу

Право дитини на особисту свободу охороняється законом.

Затримання та арешт неповнолітніх застосовується як винятковий захід і тільки у випадках та порядку, встановлених законом. Про затримання дитини відповідні органи негайно повідомляють батьків чи осіб, які їх замінюють, а також органи прокуратури. Забороняється утримання дитини в одному приміщенні з дорослими затриманими, арештованими чи засудженими особами.

Порядок притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності та відбування ними покарання встановлюється законом.

Не допускається застосування до дитини насильства, погроз, інших незаконних дій з метою примушення її дати показання як свідка або визнання своєї вини.

Примусові заходи виховного характеру за вчинення дитиною злочину або в інших передбачених законом випадках застосовуються до неї лише судом.

Стаття 34. Захист прав дитини в спеціальних навчально-виховних закладах для неповнолітніх, які потребують особливих умов виховання

Неповнолітні правопорушники, які потребують особливих умов виховання, в порядку, встановленому законом, направляються до загальноосвітніх шкіл соціальної реабілітації та професійних училищ соціальної реабілітації.

Неповнолітні, які вживають алкоголь, наркотики, та неповнолітні, які за станом здоров'я не можуть бути направлені до загальноосвітніх шкіл соціальної реабілітації та професійних училищ соціальної реабілітації, в порядку, встановленому законом, направляються до центрів медико-соціальної реабілітації неповнолітніх.

Дітям, які перебувають у зазначених закладах, гарантується право на гуманне ставлення з боку оточуючих, на охорону здоров'я, отримання базової освіти і професійної підготовки, побачення з батьками або особами, які їх замінюють, відпустку, листування, на отримання передач, посилок від батьків, гуманітарних, благодійних та інших громадських організацій, які виявили бажання допомогти їм, у порядку, встановленому законодавством України.

Розділ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОХОРОНУ ДИТИНСТВА

Стаття 35. Відповідальність за порушення законодавства про охорону дитинства

Особи, винні у порушенні вимог законодавства про охорону дитинства, несуть цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до законів України.

Розділ VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 36. Участь України у міжнародному співробітництві з охорони дитинства

Україна бере участь у міжнародному співробітництві з питань охорони дитинства та захисту законних прав дитини відповідно до норм міжнародного права.

У порядку, встановленому законом, Україна укладає з іноземними державами договори про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах, з питань правового захисту дітей — громадян України, усиновлених іноземними громадянами, та здійснення контролю за умовами утримання та виховання таких дітей у сім'ях іноземних громадян.

Стаття 37. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у законодавстві України про охорону дитинства, застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України, що випливають з цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади прийнятих ними нормативно-правових актів, що не відповідають вимогам цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
26 квітня 2001 року.
№ 2402-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із закриттям Чорнобильської атомної електростанції

З метою надання додаткових соціальних гарантій працівникам Чорнобильської АЕС, які вивільняються з роботи у зв'язку з її закриттям, Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 4, ст. 33, № 32, ст. 264):

1) статтю 1 доповнити абзацом такого змісту:

«конфайнмент — захисна споруда, що включає в себе комплекс технологічного обладнання для вилучення із зруйнованого четвертого енергоблока Чорнобильської АЕС матеріалів, які містять ядерне паливо, поводження з радіоактивними відходами та інші системи, призначена для здійснення діяльності з перетворення цього енергоблока на екологічно безпечну систему та забезпечення безпеки персоналу, населення і довкілля»;

2) частину третю статті 5 викласти в такій редакції:

«Роботи щодо зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС можуть бути розпочаті лише за наявності затвердженої в установленому порядку загальнодержавної програми зняття їх з експлуатації»;

3) статті 6 і 12 викласти в такій редакції:

«Стаття 6. Роботи щодо перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему виконуються відповідно до затвердженої в установленому порядку загальнодержавної програми.

Одним із пріоритетних заходів щодо перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему є вилучення із нього матеріалів, які містять ядерне паливо та радіоактивні відходи.

Інженерно-технологічні аспекти, в тому числі визначення критеріїв будівництва нового конфайнменту, мають бути визначені відповідно до затвердженої в установленому порядку загальнодержавної програми перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему»;

«Стаття 12. Працівники Чорнобильської АЕС, які влаштувалися на роботу до 15 грудня 2000 року і які вивільняються з роботи у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації, мають право на:

соціальне забезпечення та страхування на загальних засадах відповідно до законодавства;

працевлаштування самостійно або за сприяння державної служби зайнятості на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форми власності у першочерговому порядку;

користування закладами охорони здоров'я за попереднім місцем роботи.

Держава забезпечує працівникам Чорнобильської АЕС, які влаштувалися на роботу до 15 грудня 2000 року і які вивільняються з роботи у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації, додаткові гарантії щодо:

а) надання у разі припинення трудового договору одноразової допомоги в розмірі не менше середнього місячного заробітку;

б) надання одноразової матеріальної допомоги в розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян у разі їх переселення в іншу місцевість;

в) права на достроковий вихід на пенсію за два роки до встановленого законом строку осіб, які мають встановлений законодавством про пенсійне забезпечення необхідний загальний трудовий стаж (у тому числі на пільгових умовах), у разі їх реєстрації в державній службі зайнятості як безробітних протягом чотирнадцяти календарних днів після звільнення;

г) надання щомісячної доплати до пенсії непрацюючим пенсіонерам, вивільненим у зв'язку із закриттям Чорнобильської АЕС, у порядку та розмірі, визначених Кабінетом Міністрів України.

Фінансування витрат на компенсації та гарантії, зазначені у пунктах «а», «б», «в», «г» частини другої цієї статті, здійснюється за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на здійснення заходів, пов'язаних з виведенням з експлуатації Чорнобильської АЕС.

Застрахованим особам, зазначеним у частинах першій і другій статті 22 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», — працівникам Чорнобильської АЕС, які вивільняються з роботи у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації, гарантується право на одержання допомоги по безробіттю у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати за останнім місцем роботи (обчисленої за рік) протягом 120 календарних днів, 75 відсотків — протягом 30 наступних календарних днів і 50 відсотків — протягом 390 наступних календарних днів за умови їх реєстрації в державній службі зайнятості як безробітних протягом чотирнадцяти календарних днів після звільнення.

Виплата допомоги по безробіттю понад розміри і тривалість, передбачені частиною першою статті 23 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», провадиться за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на здійснення заходів, пов'язаних із виведенням з експлуатації Чорнобильської АЕС.

Порядок здійснення виплат, передбачених пунктами «а», «б», «г» частини другої цієї статті, а також відшкодування витрат Пенсійному фонду України, пов'язаних з достроковим виходом на пенсію понад термін, установлений підпунктом «г» частини першої пункту 1 статті 26 Закону України «Про зайнятість населення», та з виплатою допомоги по безробіттю понад розміри і тривалість, передбачені частиною першою статті 23 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», встановлюється Кабінетом Міністрів України.

З метою забезпечення ядерної безпеки та збереження кваліфікованих кадрів в Україні працівникам зупинених енергоблоків, а також працівникам об'єкта «Укриття», на період виведення Чорнобильської АЕС з експлуатації, встановлюється заробітна плата в розмірі не нижчому від середньої заробітної плати працівників відповідних професій та посад на діючих атомних електростанціях України із збереженням пільг, передбачених законами України»;

4) статтю 13 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4. Кабінету Міністрів України:

1) при уточненні показників Державного бюджету України на другий квартал 2001 року передбачити окремим рядком кошти на фінансування у повному обсязі робіт по зняттю з експлуатації першого, другого та третього енергоблоків Чорнобильської АЕС, передбачивши також видатки щодо українського внеску в міжнародні проекти в розмірі не менше 325 млн. гривень, а також кошти на соціальний захист працівників Чорнобильської АЕС, які вивільняються у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації, у сумі не менше 50 млн. гривень;

2) передбачити у проектах законів про Державний бюджет України на 2002 рік та наступні роки виділення окремим рядком коштів на фінансування у повному обсязі робіт по зняттю з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС відповідно до графіка, а також на ліквідацію негативних соціальних наслідків у місті Славутич, пов'язаних із закриттям Чорнобильської АЕС».

2. Частину другу пункту 1 статті 26 Закону України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 170; Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 2, ст. 3; 1998 р., № 11—12, ст. 44; 1999 р., № 4, ст. 33) виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців після набрання чинності цим Законом:

підготувати та внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття відповідно до своєї компетенції нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
26 квітня 2001 року.
№ 2398-III.

Удома і стіни ... чужі

***Футбол**. Чемпіонат світу-2002. Відбірковий турнір. 6-й тур. Європа.*

Група 1. Росія—Югославія. 1:1. Фарери—Швейцарія. 0:1. Словенія—Люксембург. 2:0. Росія — 14 очок, Швейцарія — 11, Словенія — 10, Югославія — 6, Фарери — 4, Люксембург — 0.

Група 2. Ірландія—Португалія. 1:1. Естонія—Нідерланди. 2:4. Ірландія — 15, Нідерланди — 14, Португалія — 12, Естонія, Кіпр — по 7, Андорра — 0.

Група 3. Північна Ірландія—Болгарія. 0:1. Ісландія—Мальта. 3:0. Данія—Чехія. 2:1. Болгарія — 13, Данія — 12, Чехія — 11, Ісландія — 9, Північна Ірландія — 4, Мальта — 1.

Група 4. Швеція—Словаччина. 2:0. Туреччина—Азербайджан. 3:0. Македонія—Молдова. 2:2. Туреччина, Швеція — по 14, Словаччина — 11, Македонія — 5, Молдова — 3, Азербайджан — 1.

Група 5. Уельс—Польща. 1:2. Вірменія—Білорусь. 0:0.

УКРАЇНА—НОРВЕГІЯ. 0:0.

Україна: Шовковський, Старостяк, Парфенов, Головко, Ващук, Дмитрулін, Шевченко, Тимощук, Зубов, Яшкін (Ребров, 46), Воробей (Співак, 60).

Норвегія: Мюре, Басма, Хофтун, Берг, Ріссет, Руді, Кар'ю, Леонардсен, Ерік Бакке, Андерсен, Странд (Тессем, 79).

Попереджено Леонардсена (50).

Арбітр — Горан Марич (Хорватія).

2 червня. Київ. НСК «Олімпійський». Часом дощ. 18 градусів. 43 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Польща	5	1	0	15—5	16
Білорусь	3	2	1	7—6	11
Україна	2	3	1	6—6	9
Уельс	0	4	2	6—8	4
Норвегія	0	3	3	4—7	3
Вірменія	0	3	3	5—11	3

Матч молодіжних збірних: Україна—Норвегія. 1:3 (Олексієнко, 14 — Сьогард, 7, Георге, 33, 51).

Група 6. Бельгія—Латвія. 3:1. Хорватія—Сан-Марино. 4:0. Бельгія, Шотландія — по 11, Хорватія — 8, Латвія — 4, Сан-Марино — 1.

Група 7. Ліхтенштейн—Ізраїль. 0:3. Іспанія—Боснія. 4:1. Іспанія — 13, Австрія — 11, Ізраїль — 9, Боснія — 4, Ліхтенштейн — 0.

Група 8. Грузія—Італія. 1:2. Румунія—Угорщина. 2:0. Італія — 16, Румунія — 9, Угорщина — 5, Грузія —3, Литва — 1.

Група 9. Фінляндія—Німеччина. 2:2. Греція—Албанія. 1:0. Німеччина — 13, Англія — 7, Греція — 6, Фінляндія — 5, Албанія — 3.

Справді, як зазначили тренери нашої збірної, норвезька команда за організацією гри, технічним вишколом і самовіддачею залишається однією з найсильніших не тільки в Європі.

Гості, окопавшися на київському стадіоні, мов панфіловці під Москвою, вправно й упевнено перекрили всі шляхи до своїх воріт. Наша збірна ніби й показала непогані командні дії, була активна, володіла ініціативою. Але всі її потуги, на жаль, були марні.

Хоча навіть за умов насиченої оборони підопічним Лобановського вдалося створити кілька гострих моментів. Та ба, реалізація була знову на нулі. Не зовсім клеїться останнім часом гра у матчах за збірну в Андрія Вороб'я. Він часто опиняється на вістрі атаки, але виконати останній потрібний рух йому чомусь не до снаги. Хоча в обороні Андрій відпрацював відмінно.

Найближчими до успіху серед українців, як на мене, були Юрій Дмитрулін і Андрій Шевченко. Але перший вгатив «по горобцях», коли йому чудову передачу назад під удар зробив Олександр Співак. Шевченко самотужки загострив ситуацію. Та, на жаль, в останній момент у нього заплелися ноги...

Однак і гості, які більше захищалися, кілька разів були близькі до успіху. Особливо на 22-й хвилині, коли Ерік Бакке отримав волю у нашому штрафному і міг спокійно бити зблизька. Але блискавкою йому в ноги кинувся Владислав Ващук і по-коточому м'яко вибив м'яча.

Після зустрічі Володимир Веремєєв сказав, що геть усі гравці працювали не шкодуючи живота. Можна з цим погодитися. Але я насмілюсь усе-таки виділити яскраву гру Геннадія Зубова. Якби і в решти футболістів збірної України було таке натхнення, як у цього технічного, в'юнкого, сміливого півоборонця донецького «Шахтаря», то, може, й настрій у нас після зустрічі був би інший.

Володимир Веремєєв на запитання, які резерви в команди для поліпшення гри у поєдинку проти Уельсу, відповів так:

— Їх небагато, але вони є. Особливо сподіваємося, що у кращій формі буде Сергій Ребров, який тривалий час не мав ігрової практики. Скажу, що ми не втратили шанс на друге місце. І, повірте, зробимо все, щоб це стало реальністю.

Наставник гостей Нільс-Йоган Семб сказав, що його команда могла виграти. Але 0:0 з Україною —результат не такий уже й поганий. Далі тренер пообіцяв, що його хлопці постараються перемогти у Білорусі в наступному поєдинку.

А тим часом минулого понеділка до Києва прилетіли валлійці. Вони, як і «вікінги», вже втратили шанси на путівку до фіналу, але знімати капелюха перед українцями не збираються.

— Україна — не така вже сильна команда, — сказав в аеропорту «Бориспіль» лідер збірної Уельсу Райан Гіггз. — І обіграти її нам до снаги. Чому б у Києві не відсвяткувати нашу першу перемогу в турнірі?..

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: з м'ячем Андрій Воробей.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Події і результати

■ *Футбол*

Кубок конфедерацій **(Японія, Корея). Завтра відбудуться півфінали. Зустрічаються: Японія—Австралія, Франція—Бразилія.**

Першість України. **Перша ліга. 30-й тур. «Прикарпаття» — «Черкаси». 1:1. «Дніпро-2»—«Зірка». 1:1. «Борисфен»—«Шахтар-2». 0:1. «Буковина»—ЦСКА-2. 1:0. «Закарпаття»—«Миколаїв». 3:1. «Металург»—«Львів». 1:0. «Вінниця»—«Поліграфтехніка». 2:1. «Волинь-1» — «Спартак».+:- (сумчани не з'явилися на матч до Луцька). Гра «Чорноморець»—«Динамо-2» відбудеться 8 червня.**

■ *Велоспорт*

Багатоденні перегони Джиро Д'Італія. 15-й етап виграв італієць Іван Карампо. Його співвітчизник Джільберт Сімоні лідирує у загальному заліку. Українець Сергій Гончар йде п'ятим.

■ *Хокей*

Кубок Стенлі. Фінальна серія. «Колорадо»—«Нью-Джерсі». 1:4. Рахунок серії — 3:2 на користь «Нью-Джерсі». Якщо цей клуб виграє і шостий матч (на своєму майданчику), то вдруге поспіль заволодіє головним призом НХЛ.

■ *Вітрильний спорт*

На яхтах пам'яті вахта

З 1 по 4 червня на Київському водосховищі пройшли другі яхтові перегони на Кубок Вадима Гетьмана.

Започатковані торік змагання, присвячені пам'яті відомого українського фінансиста та політика Вадима Гетьмана, стають дедалі популярнішими серед наших яхтсменів. Принаймні, щоб потрапити на ці перегони, потрібно показати не лише найвищі спортивні результати упродовж останніх років, а й виявити насамперед високий професіоналізм, чесність та командний дух. Зі значної кількості українських екіпажів «чвертьтоннок» (а саме вони вважаються оптимальним для України типом яхт) організатори — Вітрильницька Академія за підтримки Вітрильної федерації України — вибрали 18. Причому один з екіпажів — британський, що дасть змогу кваліфікувати перегони як міжнародні. Професіоналізм та воля до перемоги яхтсменів, серед яких багато майстрів спорту міжнародного класу, учасників навколосвітніх перегонів Уїтбред зробили змагання такими інтригуючими, що практично до самого вручення нагород так і не зрозуміло було, хто ж виграв. За попередніми результатами —одні, за кінцевими — інші. Отож цього разу перемогу святкував екіпаж яхти «Океан» (капітан Олександр Казнодій, Київ). До «срібла» допливла «Енергія» (капітан Денис Хащина, Харків). Почесну трійку замкнув «Оксамит України» (капітан Родіон Лука, Київська область). На жаль, цього разу в перегонах не брали участь торішні переможці Кубку — екіпаж судна «Гетьман». Але як запевнив капітан яхти Юрій Семенюк, наступного року вони знову боротимуться за престижний кубок.

Вручаючи нагороди та дипломи, Віктор Ющенко та вдова банкіра Валентина Гетьман зазначили, що це чудовий спосіб засвідчити повагу до пам'яті Вадима Гетьмана, який чимало зробив для України. І дуже добре, що для цього залучили такий красивий вид спорту.

Детальніше про змагання можна дізнатися в Інтернеті на веб-сторінці www. hetman-cup. org.

На знімку: *під час перегонів.*

ІНФОРМАЦІЯ про додаткову емісію простих іменних акцій відкритого акціонерного товариства "Український концерн хмелярства "УКРХМІЛЬ"

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА.

Повне найменування:
Відкрите акціонерне товариство "Український концерн хмелярства "Укрхміль".

Місцезнаходження, номери телефону та телефаксу:
10029, Україна, м. Житомир-29, вул. Хлібна, 27, телефон (0412) 37-21-11, телефакс (0412) 37-21-11, 36-71-08, телетайп 138182 "Хміль".

Дата заснування:
товариство засновано відповідно до рішення Регіонального відділення ФДМ України по Житомирській області від 30 червня 1995р. №151-АТ шляхом перетворення державного підприємства "Український державний виробничо-технічний центр хмелярства "Укрхміль" у відкрите акціонерне товариство. Дата реєстрації - свідоцтво № 05418460 від 14 квітня 1997 року видане виконкомом Житомирської обласної Ради народних депутатів.

Цілі та предмет діяльності :
Метою діяльності товариства є здійснення виробничо-господарської, комерційної та інших видів діяльності та отримання прибутку на підставі задоволення суспільних потреб в товарах і послугах, що визначені предметом діяльності, а також задоволення соціально-економічної зацікавленості акціонерів Товариства та членів трудового колективу, які не є акціонерами товариства. (ст. 2.1. Статуту Товариства).

Предметом діяльності Товариства (ст. 2.2. Статуту Товариства) є :
- виробництво, заготівля, переробка, зберігання і реалізація хмелю, хмелепродуктів та посадкового матеріалу хмелю, а також іншої сільськогосподарської продукції;
- виробництво та реалізація матеріалів і обладнання виробничого призначення, будівельних матеріалів і запчастин;
- виробництво та реалізація пива;
- виробництво та реалізація товарів народного споживання;
- створення власної торговельної мережі (магазини, кафе, салони, ларьки, рухомі автолавки) з реалізації продовольчих та непродовольчих товарів;
- оптова та роздрібна торгівля товарами власного виробництва і закупленими;
- матеріально-технічне забезпечення сільськогосподарських та інших підприємств ресурсами, в тому числі паливно-мастильними матеріалами, засобами захисту рослин та запчастинами;
- проведення аналізів якості хмелю та видача посвідчень якості на продукцію, прийняту для переробки та по зразках замовників;
- товарообмінні (бартерні) операції та інша діяльність, що заснована на формах зустрічної торгівлі;
- впровадження ефективних засобів і систем захисту хмелю від шкідників і хвороб в галузі хмелярства;
- впровадження досягнень науково-технічного прогресу та передового досвіду,

надання методичних рекомендацій з питань хмелярства, розробка і впровадження перспективних технологій вирощування та переробки хмелю;
- ремонт і налагодження хмелезбиральної техніки;
- здійснення внутрішніх і міжнародних перевезень вантажів та пасажирів автомобільним транспортом;
- організація роботи та експлуатація стоянок автомобільного транспорту;
- проведення семінарів та виставок по обміну передовим досвідом з різних питань функціонування галузі хмелярства;
- інша підприємницька або комерційна діяльність, що не заборонена чинним законодавством України.

Відомості про статутний фонд:
1 539 689.5 грн. (один мільйон п'ятсот тридцять дев'ять тисяч шістсот вісімдесят дев'ять гривень п'ятдесят копійок). Фактично оплачено 100 (сто) відсотків.

Чисельність службовців:
118 (сто вісімнадцять) осіб станом на 1 квітня 2001 року.

Чисельність акціонерів:
Станом на 01.04.2001 року чисельність акціонерів складає 3 899 (три тисячі вісімсот дев'яносто дев'ять осіб) - дані реєстру.

2. БАЛАНС, ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ.

2.1. Баланс підприємства станом на 31.12.2000 року та на 31.03.2001 року; одиниця виміру : тис. грн.

АКТИВ	Код рядка	На 31.12. 1999р.	На 31.12. 2000р.	На 31.03. 2001р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:				
Залишкова вартість	010			
Первісна вартість	011			
знос	210			
Незавершене будівництво	020	139,0	237,9	237,9
Основні засоби:				
Залишкова вартість	030	5061,4	4758,5	4624,0
Первісна вартість	031	688,5	7069,9	7127,3
знос	032	1822.1	2311,4	2503,3
Довгострокові фінансові інвестиції:				
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040			
Інші фінансові інвестиції	045	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	050			
Відстрочені податкові активи	060			
Інші необоротні активи	070			79,3
Усього за розділом I	080	5200,4	4996,4	4940,9
I I. Оборотні активи				
Виробничі запаси	100	268,6	359,9	298,1
Тварини на вирощуванні та відгодівлі	110			
Незавершене виробництво	120	185,3	171,0	354,8
Готова продукція	130	411,5	1862,0	537,5
товари	140	224,3	229,4	517,7
Векселі одержані	150			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи , послуги:				
Чисто реалізаційна вартість	160	996,6	834,1	1179,5
Первісна вартість	161	996,6	834,1	1179,5
Резерв сумнівних боргів	162			
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
З бюджетом	170	264,3	141,9	11,7
За виданими авансами	180			
З нарахованих доходів	190			
Із внутрішніх розрахунків	200			
Інша поточна заборгованість	210		122,9	122,9
Поточні фінансові інвестиції	220			
Грошові кошти та їх еквіваленти:				
В національній валюті	230	83.6	288,3	536,2
В іноземній валюті	240	2,2	3,4	6,4
Інші оборотні активи	250		5,7	5,9
Усього за розділом I I	260	2436,4	4018,6	3570,4
I I I. Витрати майбутніх періодів	270	1,1	6,0	6,0
Баланс	280	7637,9	9021,0	8517,3

ПАСИВ	Код рядка	На 31.12. 1999р.	На 31.12. 2000р.	На 31.03. 2001р.
I. Власний капітал				
Статутний капітал	300	1539,7	1539,7	1539,7
Пайовий капітал	310			
Додатковий кладений капітал	320	1698,4	1661,2	1639,6
Інший додатковий капітал	330	1020,4	1652,0	1652
Резервний капітал	340	135,9	135,9	135,9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350		179,6	341,4
Неоплачений капітал	360			
Вилучений капітал	370			
Усього за розділом I	380	4394,4	5168,4	5308,6
II. Забезпечення наступних витрат і платежів				
Забезпечення витрат персоналу	400			
Інші забезпечення	410			
Цільове фінансування	420			49,0
Усього за розділом II	430			49,0
III. Довгострокові зобов'язання				
Довгострокові кредити банків	440			
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450			
Відстрочені податкові зобов'язання	460			
Інші довгострокові зобов'язання	470	2800,0	2775,5	2775,5
Усього за розділом III	480	2800,0	2775,5	2775,5
IV. Поточні зобов'язання				
Короткострокові кредити банків	500		797,3	
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510			
Векселі видані	520			
Кредиторська заборгованість за товари. Роботи, послуги	530	370,4	196,6	264,9
Поточні зобов'язання за розрахунками:				
З одержаних авансів	540			
З бюджетом	550	9,0	21,3	91,5
З позабюджетних платежів	560	7,5	13,2	
Зі страхування	570	15,0	15,1	5,2
З оплати праці	580	41,6	30,8	19,1
З учасниками	590			
Із внутрішніх розрахунків	600			
Інші поточні зобов'язання	610		2,8	3,5
Усього за розділом IV	620	443,5	1077,1	384,2
V. Доходи майбутніх періодів	630			
Баланс	640	7637,9	9021,0	8517,3

2.2. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗА 2000 РІК
(форма №2) одиниця виміру: тис. грн.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	6142,4	1825,7
Податок на додану вартість	015	1093,6	388,8
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий дохід(виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	5048,8	1436,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	4377,8	1133,5
Валовий:			
Прибуток	050	671,0	303,4
Збиток	055		
Інші операційні доходи	060	224,8	196,8
Адміністративні витрати	070	241,5	183,3
Витрати на збут	080	427,9	400,2
Інші операційні витрати	090		
Фінансові результати від операційної діяльності:			
Прибуток	100	226,4	
Збиток	105		83,3
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130		
Фінансові витрати	140	19,5	
Витрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
Прибуток	170	206,9	
Збиток	175		83,3
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	27,3	
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
Прибуток	190	179,6	
Збиток	195		83,3
Надзвичайні:			
Доходи	200		
Витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
Прибуток	220	179,6	
Збиток	225		83,3

II. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	4068,0	923,0
Витрати на оплату праці	240	330,1	283,6
Відрахування на соціальні заходи	250	123,8	106,3
Амортизація	260	525,3	404,1
Інші операційні витрати	270		
Разом	280	5047,2	1717,0

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300	6158758	6158758
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	6158758	6158758
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	320	0,029	
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	330	0,029	
Дивіденди на одну просту акцію	340		

2.3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗА I КВАРТАЛ 2001 РОКУ
(форма №2) одиниця виміру: тис. грн.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	3507,5	645,0
Податок на додану вартість	015	581,0	97,9
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий дохід(виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	2926,5	547,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	2476,3	578,6
Валовий:			
Прибуток	050	450,2	
Збиток	055		31,5
Інші операційні доходи	060		
Адміністративні витрати	070	155,2	27,1
Витрати на збут	080	74,3	
Інші операційні витрати	090	6,5	
Фінансові результати від операційної діяльності:			
Прибуток	100	214,2	
Збиток	105		58,6
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130		
Фінансові витрати	140	27,4	
Витрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
Прибуток	170	186,8	
Збиток	175		58,6
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	25,0	
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
Прибуток	190	161,8	
збиток	195		58,6
Надзвичайні:			
Доходи	200		
Витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
Прибуток	220	161,8	
Збиток	225		58,6

I I. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	2375,4	352,8
Витрати на оплату праці	240	132,0	68,4
Відрахування на соціальні заходи	250	50,5	25,6
Амортизація	260	147,9	158,9
Інші операційні витрати	270	6,5	
Разом	280	2712,3	605,7

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300	6158758	6158758
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	6158758	6158758
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	320	0,026	
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	330	0,026	
Дивіденди на одну просту акцію	340		

3. ДАНІ ПРО ПОСАДОВИХ ОСІБ ТОВАРИСТВА

Голова Правління Товариства - Романчук Володимир Ігнатович, 1946р.н. освіта - вища, Житомирський сільськогосподарський інститут, кваліфікація - вчений-агроном, загальний виробничий стаж - 37 років, стаж роботи на даній посаді - 1 рік;

заступник голови Правління Товариства - Шанюк Віталій Григорович, 1959 р.н., освіта - вища, Київський інститут фізичної культури, кваліфікація - вчитель, загальний виробничий стаж - 24 роки, стаж роботи на даній посаді - 1 рік;

член Правління Товариства - Борис Анатолій Іванович, 1953 р.н., освіта середня спеціальна, Житомирський сільськогосподарський технікум, кваліфікація - механік, загальний виробничий стаж - 27 років, стаж роботи на даній посаді - 6 років;

член Правління Товариства - Вакулович Валерій Ілліч, 1947 р.н., освіта - вища, Житомирський сільськогосподарський інститут, кваліфікація - вчений-агроном, загальний виробничий стаж - 36 років, стаж роботи на даній посаді - 6 років;

член Правління Товариства - Кліщук Микола Васильович, 1951 р.н., освіта - вища, Київський інститут народного господарства, кваліфікація - економіст, загальний виробничий стаж - 34 роки, стаж роботи на даній посаді - 6 років;

член Правління Товариства - Макуха Олександр Петрович, 1963 р.н., освіта - вища, Українська сільськогосподарська академія, кваліфікація - інженер-електромеханік, загальний виробничий стаж - 20 років, стаж роботи на даній посаді - 5 роки;

головний бухгалтер Товариства - Широкова Антоніна Вікторівна, 1978 р.н., освіта - вища, Державна агроекологічна академія, кваліфікація - економіст з бухгалтерського обліку, загальний виробничий стаж - 5.5 років, стаж роботи на даній посаді - 6 місяців;

голова Спостережної Ради Товариства - Ямчинський Василь Миколайович, 1933 р.н., освіта вища, Львівський зооветеринарний інститут, кваліфікація - вчений-зоотехник, к.е.н., загальний виробничий стаж - 43 роки, стаж роботи на даній посаді - 1.5 роки.

голова Ревізійної комісії Товариства - Павелко Ольга Іллівна, 1959 р.н., освіта середня спеціальна, Ананівський сільськогосподарський технікум бухгалтерського обліку, кваліфікація - бухгалтер, загальний виробничий стаж - 16 років, стаж роботи на даній посаді - 1.5 роки.

4. МОЖЛИВІ ФАКТОРИ РИЗИКУ В ДІЛОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

Збитків станом на 01.04.2001р. та загрози банкрутства товариство не має. Конфлікту інтересів у керівництві немає. Товариство має інноваційну позику в розмірі 2775,5 тис. грн.

Факторами ризику є:
- нестабільність законодавчої бази та погіршення загальної економічної ситуації;
- інфляційні процеси в економіці та загальне падіння платоспроможного попиту підприємств та населення;
- форс-мажорні обставини.

5. ОПИС ДІЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

Товариство здійснює заготівлю хмелю і його переробку в гранули хмелю та хміль пресований з послідуючою реалізацією споживачам, а також виробництво гранул хмелю та хмелю пресованого з давальницької сировини. Здійснюється вирощування хмелю на орендованих земельних ділянках, вирощування саджанців хмелю в пакетах та у відкритому грунті. Роздрібна торгівля продовольчими товарами, алкогольними напоями та пивом провадиться через два підрозділи підприємства. Здійснюється оптова торгівля матеріально-технічними ресурсами для сільськогоспо-

дарських підприємств.

Відомості про виробництво продукції станом на 01.04.2001р.:
Найменування продукції - гранули хмелю
Обсяг виробництва, тонн - 41,2
Обсяг виробництва, тис. грн. - 911,5
Доход (виручка) від реалізації, тис. грн. - 2247,8
Валовий прибуток, тис. грн. - 315,2
Чистий прибуток, тис. грн. - 135,5

Наукові дослідження та інвестиції станом на 01.04.2001р. не здійснювались. Дочірніх підприємств, філій та представництв Товариство не має.

6. ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Дата і номер протоколу про емісію акцій:
Протокол № 5 від 12 квітня 2001 року.

Орган, який прийняв рішення:
Загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства "Український концерн хмелярства "Укрхміль"

Загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити підписку:
1 960 310.5 грн. (один мільйон дев'ятсот шістдесят тисяч триста десять гривень п'ятдесят копійок).

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії:
Всі фінансові ресурси, залучені від емісії, будуть використані виключно на поповнення обігових коштів, а саме - на розширення виробництва та придбання хмелесировини для виробництва гранул хмелю.

Кількість акцій по типах і категоріях:
Прості іменні акції - 7 841 242 (сім мільйонів вісімсот сорок одна тисяча двісті сорок дві) штуки. Акції привілейовані та на пред'явника - не випускаються.
Засновник :
Регіональне відділення ФДМ України по Житомирській області на дату прийняття рішення акціями не володіє.

Форма випуску акцій:
Документарна.

Права, що надаються власникам акцій:
- брати участь у загальних зборах акціонерів і голосувати особисто або через своїх представників;
- обирати органи управління Товариства і бути обраними до них;
- брати участь в розподілі прибутку Товариства;
- отримувати інформацію про діяльність Товариства;
- вільно розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством та Статутом Товариства;
- у разі ліквідації Товариства отримати частину вартості майна Товариства, пропорційну вартості належних їм акцій Товариства;
- також інші права, передбачені чинним законодавством.

Номінальна вартість акцій:
0.25 грн. (двадцять п'ять копійок).

Серії та порядкові номери акцій:
Акції випускаються однією серією "А", №№06158759-14000000.

Адреси місць, дати початку та припинення підписки на акції:
10029, Україна, м. Житомир-29, вул. Хлібна, 27. Перший етап підписки проводиться з 20 червня по 5 липня 2001 року включно. Другий етап - з 6 по 20 липня 2001 року включно.

Запланований курс продажу акцій:
За номінальною вартістю.

Порядок підписки на акції та їх оплати:
Розміщення акцій здійснюється шляхом відкритої підписки серед юридичних та фізичних осіб в два етапи. На першому етапі підписки реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, що випускаються додатково, у кількості, пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій. На другому етапі реалізується право інших інвесторів на придбання акцій, що випускаються додатково, та існуючих акціонерів у кількості, що перевищує кількість акцій, на яку акціонер реалізував своє переважне право. При цьому на другому етапі переважним правом на придбання акцій, що випускаються додатково, користуються акціонери Товариства.
Заяви, що надійшли від інвесторів, які не є акціонерами, до початку другого етапу підписки не розглядаються.
Товариство послугами торгівця цінними паперами не користується та не укладало договору з таким торгівцем.
Оплата акцій Товариства, що додатково випускаються, здійснюється в грошовій формі шляхом перерахування грошових коштів в національній валюті на розрахунковий рахунок Товариства № 260061734 у Житомирській обласній дирекції АППБ "Аваль", МФО 311528, ЄДРПОУ 05418460 або готівкою в касу Товариства.
Особи, які бажають підписатися на акції Товариства, що додатково випускаються, повинні подати до правління заяву довільної форми, в якій обов'язково вказується: повне найменування (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я, по батькові фізичних осіб, адресу, паспортні дані фізичних осіб, номери телефону, факсу та інших засобів зв'язку, кількість акцій, яку планується придбати, форму внесення платежу за акції. Заява від юридичних осіб підписується керівником та завіряється печаткою. Заяви можуть надсилатись по факсу, телеграфом (з послідуючим наданням оригіналу заяви до кінця строку передплати), поштою або подаватись особисто. В день подачі заяви особи, які бажають підписатися на акції повинні внести на рахунок Товариства не менше 10 відсотків номінальної вартості акцій. Після чого з передплатником укладається договір купівлі-продажу відповідної кількості акцій, що додатково випускаються, в якому визначається ціна акцій, термін та форма оплати, та Товариством видається письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій. Подання заяви, оплата не менше 10 відсотків номінальної вартості акцій, укладання договору купівлі-продажу акцій є підтвердженням факту підписки на акції.
Особи, які підписалися на акції, повинні оплатити до кінця другого етапу підписки з урахуванням попереднього внеску не менше 30 відсотків номінальної вартості акцій. Після чого Товариство видає тимчасові свідоцтва про продаж відповідної кількості акцій.
Повна оплата акцій, що додатково випускаються, повинна бути проведена не пізніше 12 місяців з дня державної реєстрації змін до Статуту Товариства, пов'язаних із збільшенням статутного фонду.
Сертифікати на сумарну вартість придбаних акцій видаються не пізніше, ніж через шість місяців після реєстрації випуску акцій за умови повної оплати вартості акцій.

Дії, що провадяться в разі перевищення або недосягнення запланованого рівня підписки (дострокового закінчення)
Дострокового закінчення не передбачається. В разі перевищення або недосягнення запланованого рівня підписки на акції, рішення про затвердження результатів підписки приймають загальні збори акціонерів та особи, що підписались на акції. При відмові від випуску акцій внесені кошти повертаються не пізніше одномісячного терміну з моменту прийняття відповідного рішення.

Терміни, порядок та адреси місць виплати дивідендів за підсумками року, здійснення операцій і депонування:
Дивіденди виплачуються один раз на рік за підсумками календарного року. Рішення про строки та порядок виплати дивідендів приймаються Загальними зборами акціонерів. Право на отримання дивідендів мають особи, які є акціонерами Товариства на початок виплати дивідендів. Дивіденди виплачуються в термін та в порядку, що визначаються рішенням загальних зборів акціонерів, за адресою: 10029, м. Житомир, вул.Хлібна,27 шляхом виплати в касі підприємства або поштовим переказом, юридичним особам - безготівковим розрахунком. В разі неотримання дивідендів в зазначений термін останні депонуються та отримуються за замовленням 1 та 3 четвер кожного місяця.

7. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів

Попередньо Товариство здійснило випуск простих іменних акцій в документарній формі номінальною вартістю 0.25 грн. на загальну суму 1 539 689.50грн. Випуск зареєстрований Міністерством фінансів України за № 43/1/95 від 15 серпня 1995 року. Всі випущені акції повністю сплачені та розподілені серед акціонерів. Свідоцтво про реєстрацію випуску акцій було переоформлено на нове за №84/ 06/1/99 від 09 липня 1999 року Житомирським територіальним управлінням ДКЦФР в зв'язку з визначенням форми випуску акцій.

8. Кількість акцій, що знаходиться у власності членів виконавчого органу та перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5%

Кількість акцій, що знаходяться у власності членів виконавчого органу: 1160 (одна тисяча сто шістдесят) штук або 0,0188% статутного фонду, в тому числі А.І.Борис - 100, В.І.Вакулович - 160, М.В.Кліщук - 100 та О.П.Макуха - 800 акцій.
Перелік осіб, частка власності яких у статутному фонді Товариства перевищує 5%:
1. ЗАТ "Київщина - цінні папери", код ЄДРПОУ 23502299, м. Київ, вул.Голосіївська,7, володіє 2 525 111 (два мільйони п'ятсот двадцять п'ять тисяч сто одинадцять) простими іменними акціями або 41,0003% статутного фонду;
2. АТЗТ "Інвестиційний фонд "Київська Русь - МДС", код ЄДРПОУ 21705315, м. Київ,
пров. Рильський, 3, офіс 36, володіє 603 935 (шістсот три тисячі дев'ятсот тридцять п'ять) простими іменними акціями або 9,061% статутного фонду.

9. Відомості про реєстратора

Реєстратором Товариства є ЗАТ "Слов'янський будинок", Дозвіл ДКЦПФР №2-Р від 3 липня 1996 р. Код ЄДРПОУ 23156147. Юридична адреса: Україна 03039, м. Київ, вул. Голосіївська, 7.
Телефон: (044) 265-17-92.

10. Дані про відповідальних за інформацію про емісію цінних паперів осіб:

Голова правління - Романчук Володимир Ігнатович - резидент України.
Головний бухгалтер - Широкова Антоніна Вікторівна - резидент України.
Директор ТОВ "Аудиторська фірма "Аудитор" - Козубець Андрій Іванович - резидент України.

11. Відомості про будь-які обмеження щодо прав володіння цінними паперами:

Обмежень щодо прав володіння акціями товариства немає.

12. Дані щодо країн та бірж або позабіржових торговельно-інформаційних систем, на яких продавались або продаються цінні папери Товариства:

Відомостей Товариство не має.

13. Відомості щодо входження Товариства до груп підприємств:

Товариство є членом Асоціації хмелярів України.

14. Перелік дозволів (ліцензій), одержаних емітентом на окремі види діяльності:

Ліцензія серія ЛА № 207044 від 24.05.2000р. на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями
Ліцензія серія ЛА № 207213 від 12.07.2000р. на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями
Ліцензія серія ЛА № 207725 від 02.10.2000р. на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями
Ліцензія серія АА № 021591 від 14.02.2001р. на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями

15. Відомості про середню заробітну плату членів виконавчого органу:

Члени правління в індивідуальному порядку не надали згоду на розкриття такої інформації.

16. Дані щодо осіб відповідальних за проведення аудиту Товариства:

ТОВ "Аудиторська фірма "Аудитор", Код ЗКПО 22522986, ліцензія Аудиторської Палати України від 15.11.1994р. № 000396 чинна згідно рішення ліцензійної комісії Аудиторської Палати України від 29.10.1998р. (протокол №21) по 29.10.2003р.
Свідоцтво Аудиторської Палати України про внесення до реєстру суб'єктів аудиторської діяльності від 26.01.2001р. №0396. Директор Козубець Андрій Іванович. Місцезнаходження: 01025, м. Київ, пров. Рильський, 3, офіс 36.

17. Відомості про перспективи розвитку емітента на 2001 фінансовий рік:

Товариство планує збільшити обсяги виробництва гранул хмелю, значно збільшити обсяги власного виробництва хмелю на орендованих земельних ділянках та обсяги виробництва саджанців хмелю.

Ми, що підписалися нижче, засвідчуємо своїми підписами і печатками Товариства та аудиторської фірми достовірність відомостей, що містяться в цій інформації про емісію акцій.

Голова Правління ВАТ
"Український концерн хмелярства "Укрхміль" **В.Г.Романчук**

Головний бухгалтер ВАТ
"Український концерн хмелярства "Укрхміль" **А.В.Широкова**

Директор ТОВ "Аудиторська фірма "Аудитор" **А.І.Козубець**

Арбітражний суд Вінницької області (м. Вінниця , вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 748/5 про банкрутство приватного науково-виробничого підприємства «Мерідіан-Вінниця» (м. Вінниця, вул. Келецька, 51/403, р/р 260001234 в АППБ «Аваль» м. Вінниці, МФО 302247, код ЗКПО 25499058).

Розпорядником майна призначено Северина Сергія Леонідовича, м. Вінниця, тел. (0432) 52-03-41.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою арбітражного суду від 30.01.96 р. страхове акціонерне товариство **«ЕВАНС»** (м. Харків, вул. Квітки-Основ'яненка, 7) — визнано банкрутом. Печатку страхового акціонерного товариства «Еванс» вважати недійсною.

Арбітражний суд Донецької області відкрив ліквідаційну процедуру підприємств:

— МДТВП «Гермес» м. Дружківки (справа № 24/4-18»б»)

— ЗАТ «Огнеупор» м. Дружківки (справа № 26/1-4»б»)

Ліквідатор Буряк А. А.(ліцензія №051 від 06.09.2000р., адреса: 84300, Донецька область, м. Краматорськ, вул. Дворцова 37/18).

Арбітражний суд Черкаської області (м. Черкаси бул. Шевченка, 307) порушив справу № 10/1754 про банкрутство Агропромислового торгово-виробничого Підприємства «Юком» (адреса: 20200, м. Ватутіно, Звенигородський район, Черкаська область, вул. Північна, 1), п/р 26009301786609 в ЧЦВ Промінвестбанку України МФО 354091, код 24416544.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опубліхкування оголошення.

Печатку та штамп **Орендного виробничого водопровідно-каналізаційного підприємства** (код ЗКПО 03361738, м. Ізюм, вул. Калініна, 11) та **ТОВ «Вікторія»** (код ЗКПО 23917787, м. Ізюм, вул. Фрунзе, 32) вважати недійсними.

ЗАТ «Видавнича група «Сьогодні»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 24 липня 2001 р. о 10-й годині за адресою: м. Донецьк, пр. Б. Хмельницького, 102.

Порядок денний:

1. Про зміну найменування Товариства.
2. Затвердження нової редакції Статут Товариства.
3. Затвердження внутрішніх нормативних актів.
4. Про створення представництв Товариства і затвердження положень про них.
5. Відкликання і обрання Голови і членів Правління Товариства.
6. Відкликання і обрання Голови і членів Ревізійної комісії Товариства.
7. Про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів Товариства іншому реєстроутримувачу.

Реєстрація акціонерів з 9.00 до 10.00. При собі мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, а уповноваженим представникам — і доручення.

До уваги акціонерів ВАТ «Ковельський меблевий комбінат»

Правління ВАТ «Ковельський меблевий комбінат» повідомляє, що до порядку денного загальних зборів акціонерів, які призначені на 29.06.2001 р., додатково внесено три наступних питання.

6. Надання згоди правлінню на продаж майна ВАТ «Ковельський меблевий комбінат».
7. Ліквідація дочірніх підприємств ВАТ «Ковельський меблевий комбінат».
8. Різне.

Місце, дата і час проведення зборів залишаються незмінними.
Довідки за телефонами: (03352) 2-23-34; 2-11-45.

Дочірнє підприємство «Фурнел-Україна» (код ЄДРПОУ 30178552), зареєстроване Московською РДА м. Києва 23.11.1998 р., № 13784 повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців після публікації цього оголошення за адресою: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 4, кв. 82.

ТОВ ВТП «Тандем»,

код ЗКПО 30185043, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців за телефоном: **240 47 69.**

<u>**Приватне сільськогосподарське підприємство «ФРУНЗЕНСЬКЕ»**</u> запрошує потенційних інвесторів стати засновниками товариства з обмеженою відповідальністю по організації літнього відпочинку дітей та дорослих на базі табора відпочинку, що знаходиться на березі Азовського моря в с. Фрунзе Генічеського району Херсонської області.

Зацікавлених осіб просимо дзвонити за телефоном:
(05534) -2-27-48.

Шанові акціонери АТ «НПК-Галичина»!

На підставі статті 45 Закону України «Про господарські товариства» та на вимогу Спостережної ради АТ «НПК-Галичина», правління товариства повідомляє про скликання позачергових загальних зборів акціонерів відкритого акціонерного товариства «Нафтопереробний комплекс — Галичина» 27 липня 2001 року з порядком денним.

Порядок денний:

1. Звіт Правління товариства про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1 квартал 2001 року.
2. Зміни в складі Спостережної ради.

Збори відбудуться 27 липня 2001 року в приміщенні Народного дому «Просвіта» АТ «НПК-ГАЛИЧИНА» за адресою: Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Бориславська, 82.

Початок роботи зборів о 14.00.

Реєстрація акціонерів та їх представників, які прибули для участі в зборах, буде проводитися 27 липня 2001 року з 8.00 до 13.45 за вищевказаною адресою. При собі Вам потрібно мати документи, що посвідчують особу та права акціонера. Представники акціонерів, крім документа, що посвідчує особу представника, повинні мати належним чином оформлені довіреності, зокрема, на право участі та голосування на зборах. Передача акціонером своїх повноважень іншій особі здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України.

Свої пропозиції щодо порядку денного зборів Ви можете надіслати або подати особисто до 27 червня 2001 року до Правління ВАТ «Нафтопереробний комплекс — Галичина» за вищевказаною адресою.

Телефони для довідок: (03244) 3-96-42; (03244) 3-71-38.

Ознайомитися з документами, що стосуються порядку денного зборів, Ви можете, починаючи з 17 липня 2001 року, за місцем знаходження Правління товариства.

Правління АТ «НПК-ГАЛИЧИНА»

Додатково до об'яви у «Голосі України» № 82 від 12.05.01 р. повідомляємо, що у справі № 5/3/221 про визнання банкрутом ТОВ «Берксол-96» (м. Запоріжжя, вул. 40-річчя Радянської України, 64, ЄДРПОУ 24513483), що була порушена арбітражним судом Запорізької обл., розпорядником майна призначено Серебрякова О. В. (69000, м. Запоріжжя, вул. Свердлова, 30, каб. 313, **тел. (0612)) 64-57-93.**

ЮРИДИЧНІ ПОСЛУГИ ДОРОГО

- вирішення складних арбітражних справ
- послуги по ліквідації фірм (м. Київ)
- мінімізація витрат по купівлі підприємств
робота з боргами
- вирішення складних справ в суді з податковою адміністрацією
- наші адвокати відстоять Ваші інтереси в кримінальних справах
- аудиторські послуги

ТОВ «Консалтингова компанія «Фінанси та облік»
тел. 254-27-91, 254-27-92, 254-27-93
факс: 254-30-65

Другий Всеукраїнський фестиваль і конкурс «Голос України»

Задивлені в свій край

Співочі голоси

(Початок на 1-й стор.).

Цього разу вибагливу столичну публіку мали здивувати митці з Івано-Франківщини. Іще перед початком більш як чотиригодинного концерту глава облдержадміністрації Михайло Вишиванюк, помітно хвилюючись перед мікрофоном, пообіцяв: краяни покажуть, що «їх мистецтва так багато, як Карпатських гір».

І справді, раз у раз, під час композицій «Симфонія Карпатського краю», «Від Великодня до Зелених свят», «Під небом твоїм, Україно», «Цвіти, Прикарпаття», «Гей, Говерло!» та у фіналі «Незалежна Україна» зведеним дорослим та дитячим хорам, оркестрам та танцюристам навіть сцена палацу «Україна» була замалою.

Концертна публіка, яка, до речі, заповнила весь зал, — це передусім вихідці з Франківщини, а нині кияни. Серед почесних гостей був і заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш, котрий родом із села Олешів Тлумацького району. Вітаючи своїх краян, він зазначив, що професійні й самодіяльні артисти «дивовижними піснями й танцями, надзвичайно чутливими, ніжними емоціями, тонкими, зрозумілими для всіх мов словами подарували високий бенефіс історії розвитку Галичини». «Я тішуся, що сьогодні мої земляки на цій високій українській сцені, — сказав С. Гавриш. — З неї неслися слова про незалежність і суверенітет української держави, з цієї сцени нас закликали до активних пошуків розбудови української держави. І на десятому році її злету ми засвідчуємо, що саме галичани, ваше високе мистецтво, надихало політиків на те, щоб першими пронести жовто-блакитні знамена до Верховної Ради. І це мистецтво знову надихає нас на звершення рівномірного європейського поступу нашої держави. Ваша активна позиція дає змогу нам, політикам, стверджувати українську державність на теренах усього світу». Серед присутньої на концерті української політичної еліти можна було також побачити віце-прем'єра В. Семиноженка, голову Центрвиборчкому М. Рябця, міністра культури Ю. Богуцького та ін.

Перше відділення концерту-звіту «Пісні Карпат лунають над Дніпром» було цілком народним. Із самобутнім карпатським фольклором глядачів знайомили передусім аматорські колективи й митці. Зокрема, народна чоловіча хорова капела «Галичина» ВАТ «Івано-Франківськцемент», муніципальний камерний хор «Галицькі передзвони» з Івано-Франківська, котрий звеселив публіку народною піснею «Не бий мене, мужу, вночі», народні аматорські оркестри народної музики «Аркан», «Покутські музики», «Гуцулія», «Рапсодія». Дитячий зразковий хоровий колектив «Мрія» Тисменицького районного Народного дому виконав стрілецьку пісню «У лісі темному».

Справжній «лікнеп» з історії української народної музики провели виконавці на традиційних карпатських музичних інструментах — родинний ансамбль дримбарів сім'ї Дмитрівих села Слобода-Рівнянська Рожнятівського району, родинний ансамбль дударів сім'ї Тафійчуків села Буковець Верховинського району, дует цимбалістів та троїсті музики сіл Космач, Шешори, Трач Косівського району, трембітарі та виконавці на рогах з Косівського району.

«Багато фольклору. Може, він і не всім зрозумілий, але темп такий, що ніколи нудьгувати», — каже мій сусід-глядач Іван Гринчишин. Сам він виходець з Городенківського району, нині мешкає й працює в столиці, й прийшов на концерт з усією родиною, як каже, «щоб відтягнути від телевізора».

У другому відділенні концерту вже було все — від джазу, симфонічної музики, оперних арій до хору ветеранів Великої Вітчизняної, повстанських пісень та місцевої естради. Остання, переважно в стилі Назарія Яремчука, має досить цікаву тенденцію: дуже популярна в регіоні, навіть більше за визнаних всеукраїнських поп-зірок, але цілком не витримує конкуренції серед столичної публіки.

А лауреатом конкурсу «Голос України» стала одинадцятирічна Оля Ошитко з покутського містечка Тлумача. Ця дівчинка представила мелодику Карпатських гір у пісні «Задивлена в свій край» (музика В. Домшинського, слова В. Михайлищука). Її національне вбрання — черлені запаски, герданни, позлітковий вінок — все зі скрині бабусі, Марії Михайлівни Яськів з села Раковець, що на Городенківщині. Тож і називають Олю «покутською Писанкою».

Загалом на престижній столичній сцені виступило більше тисячі професійних і аматорських митців. Але якщо хвилювання й натхнення артистів вочевидь заслужило на високу оцінку, то режисура не наважилася на жодні новації, до яких спонукає вже нове тисячоліття й проголошений європейський поступ.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Місто не спить

Нічний репортаж

Служба 01: зустрічають не по одежі

Щодоби в Україні трапляється близько 150 пожеж. За останні десять років у вогні загинуло майже 20 тисяч українців, що вдвічі більше, ніж за такий же період війни в Афганістані.
У середньому за добу до чергової частини пожежної охорони надходить від двох до трьох тисяч телефонних дзвінків, 90 відсотків з яких — помилкові. Один виїзд вогнеборців коштує державі щонайменше 1200 гривень.

— Журналісти? Цікавитеся, як працюється вночі? Ваш колега нещодавно тиждень з нами чергував. І... жодної пожежі не трапилося. Тому ви для нас — як символ спокійної ночі.

Так зустріли нас пожежники державної пожежної частини №13, яка оберігає від червоного півня кілька мікрорайонів столичного Ватутінського району.

Ми, звісно, тільки за те, щоб ніде ніщо не горіло. І все ж маленька надія стати свідком гасіння бодай смітника на Троєщині ще жевріла.

... Від Ленінградської площі до зазначеної частини проїхали 13 світлофорів. До речі, вогнеборці не забобонні. Тому чортова дюжина їх не лякає. Але вони не люблять ні світлофорів, ні поворотів, ні вузьких проїздів. Бо саме в таких місцях чванькуваті водії «Мерседесів» не поступаються дорогою. А за ці секунди хтось розплачується здоров'ям чи й життям.

Про це нам розповів начальник одного з караулів, лейтенант внутрішньої служби Сергій Білоус, під час невеличкої екскурсії.

Вогнеборці заступають на чергування з восьмої ранку. А робоча доба включає в себе і навчання, і тренування, і сон. Своєрідним залом чекання виклику для нас стала «світлиця», де ми й коротали час з пожежниками за переглядом відеофільмів та розмовами.

— Страх? Лише за своїх близьких.

— Романтика? Її розвіяла низька зарплата і заморожені пільги. Від зубожіння рятує графік роботи: доба через три, — отож доводиться крутитися поза службою.

Нашу розмову перервав сигнал тривоги. Разом з вогнеборцями по спеціальних трубах спускаємося до чергової частини та гаража. Сорок секунд — і бригади готові до виїзду, а лейтенант уже біжить до стелажа, де лежать карти та схеми всіх об'єктів району.

На щастя для киян (а для нас — на «невдачу»), виклик виявився помилковим. Зате ми побачили, в чому йдуть у саме пекло пожежники. «Бойвки» справили гнітюче враження: старі, полатані...

— Якщо фінський спецодяг витримує температуру 800 градусів, то наші «новинки» — 400. Але й ними ми забезпечені лише на 20 відсотків. До того ж «бойвка» не захищає від отруйних речовин та радіаційного пилу, — задовольняв нашу цікавість один з пожежників. — Та нас зустрічають не по одежі...

Вогнеборці перші, хто потрапляє під гарячу руку погорільців. Потерпілим здається, що пожежники аж занадто повільно діють. Хоча веселого також не бракує.

— Ми були перші, хто привітав одну жінку з днем народження, — згадує Сергій Білоус. — Якось вирішив чоловік порадувати дружину смачною вечерею. В самий розпал кулінарних експериментів ми завітали до кухні. Разом із вхідними дверима. Виклик зробили пильні сусіди, стривожені запахом горілого та густим димом. А заклопотаний кулінар навіть не почув дзвінка в двері.

А ще пожежники розповіли, що влітку найчастіше горять оселі забудькуватих дачників, які не вимкнули електроприлади. Взимку ж полум'я охоплює горища та підвали, де гріються бомжі. Проте найчастіше червоного півня пускають п'яниці, які люблять палити в ліжку.

— Не засмучуйтеся, що нічого не трапилось, — намагався заспокоїти нас уранці один з пожежників. — Коли люди радіють і веселяться, пожежники сплять. А коли плачуть —вогнеборці працюють. Це улюблений тост. Тож не забувайте при нагоді випити за наш міцний сон.

Наталя ЯРЕМЕНКО,
Богдан ДОВНИЧ.
Фото УНІАН.

Із сукнею розстатися можна, але не із зубною щіткою

Репортер

3. Автомат... з ручним підзаведенням

У багатих, звичайно, свої дивацтва, але проблеми — ті самі, загальнолюдські. Навіть найтугіший гаманець не в змозі застрахувати від несумлінних продавців, які намагаються усучити покупцеві порваний пуловер від Версаче, бракований телевізор «Соні» чи несправний швейцарський годинник.

Одного разу до спілки захисту прав споживачів звернулася громадянка С. зі скаргою на дивну поведінку співробітників престижного магазину, які похитнули в ній віру у святість швейцарської якості.

А було ось що. У згаданому магазині в подарунок для дами придбали золотий швейцарський годинник «Зеніт» з автопідзаведенням, оцінити який можуть лише витончені натури та ще спеціальні експерти. До них і звернулася жінка після того, як через два тижні годинник раптом перестав цокати.

За дбайливо збереженим гарантійним талоном годинник здали назад — на експертизу. Експерт (не без підказки керівництва магазину) дійшов нечуваного висновку: щоб автоматичний годинник працював, його треба щодня заводити!

Лише після втручання громадської організації керівництво магазину визнало, що продало бракований годинник, і в урочистій обстановці повернуло потерпілій гроші.

Звичайно, не кожна з таких історій закінчується щасливо. Як показує практика, щоб довести свою правоту й повернути марно витрачені гроші, треба запастися терпінням і... знаннями. Обізнаність у сфері споживчих прав — перша і найголовніша зброя у боротьбі з нечесними продавцями.

Отже, якщо прийшовши додому ви виявили поломку в щойно придбаному телевізорі чи знайшли дірку в новенькій блузці, не засмучуйтеся. Відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів» у разі продажу неякісного товару магазин має або ліквідувати дефекти власним коштом, або замінити бракований товар на річ належної якості, або повернути покупцеві гроші. Правда, спочатку ви маєте довести, що придбали товар саме тут — показати чек чи привести двох-трьох свідків.

До речі, протягом 14 календарних днів з дня придбання покупки в магазин можна повернути практично будь-яку річ (за винятком нижньої білизни, зубних щіток тощо).

Отже, якщо нова сукня, коли роздивитеся ближче, вам не сподобається — розстаньтеся з нею не жалкуючи.

Початок у №№ за 30, 31 травня.

Ганна РОМАНЦОВА.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311098.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець – Верховна Рада України